

montaurà

PRENSA
COMUNICACIÓ

NÚMERO 147
PRIMER TRIMESTRE 2024

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

Í N D E X

Crònica	3
Ajuntament informa	9
Ara ha fet vint anys	13
Festa Pagesa	14
Biblioteca	15
Centre de Dia	19
De tu a tu	21
De tot un poc	23
Entrevista	27
Escoleta Montaura	35
Amics de la 3r Edat	37
Arrels	38
Junta Local AECC	39
CEIP Montaura	40
Parròquia	41
Article Carboners	43
CE. Montaura	44
Racó infús	45
Cuina sana (sense greix)	47
Per recordar	48

Coberta: Foto aportada per Joana Maria Alba

Fotografies:

Joana Maria Alba.

Edita:

Ajuntament de Mancor de la Vall
Plaça Ajuntament, 1 – 07312

Correu electrònic:

montaurarevista@gmail.com

Depòsit legal: PM 3-1988

Impremta GOYA

Cristòfol Colom, 8a - 07360 – Lloseta
Tl. 971 51 41 42

Editorial

Estimats mancorins, quin goig viure a un poble amb tantes inquietuds socials, culturals, esportives, solidaries, lúdiques, educatives. El nombre d'associacions que col·laboren en aquesta publicació ho demostra. Vagi per endavant l'agraïment a tots els que hi participau i ho feis possible.

Aquest primer trimestre del 2024 hem viscut molts de moments de celebracions i festes que tenen una especial significat per a Mancor, la revista en recull un resum.

Per gener , Sant Antoni: fogueró, ballades populars, la baixada del corb (que ho va fer molt bé!) i les tradicionals beneïdes del diumenge. El carnaval per febrer i les festes de Pasqua per març , que just tancaven aquest primer trimestre.

Ara s'acosta Sant Jordi i per juny les festes de Sant Joan, així que el segon trimestre també vendrà ben carregat!

telèfons d'interès

Ajuntament	971 501 776	Farmàcia	971 501 037
Ambulàncies	971 204 111	Funerària	971 880 440
Ambulatori antic	971 502 804	Guàrdia Civil	971 501 450
Biblioteca	971 883 518	G. Civil tràfic - Inca	971 883 000
Bombers	971 500 080	G. Civil urgències	062
Bombers urgències	085	Hosp. Comarcal d'Inca	971 888 500
Santa Llúcia	971 501 877	Hosp. Son Espases	871 205 000
Centre de dia	971 870 961	Parroq. S. Joan Baptista	971 501 828
Centre Salut - Inca	971 502 634	Polícia Local	687 526 362
Centre Sanitari	971 504 865	Poliesportiu Municipal	971 880 979
Cita Prèvia metge	902 079 079	Punt Informació Juvenil	971 883 518
Col·legi Públic Montaura	971 505 991	Radio taxi Inca	971 881 020
EPI Montaura	971 870 725	Urgències mèdiques	061

TELÈFON D'EMERGÈNCIA 112

CRÒNICA

GENER

Dia 3 es va gaudir de cinema en català amb la pel·lícula “Elemental”. Reivindica la diversitat i la importància de perseguir els nostres somnis.

Aquest dia es publica a premsa “Mancor de la Vall. El PP celebró la Diada de Mallorca el 31 de diciembre a pesar de las directrices insulares del partido.”

Dia 4 l’Ajuntament informa que el vial del C/ Pedregaret està obert al trànsit rodat, i la circulació serà únicament de sentit de pujada en direcció al C/ Sa Font, però els primers 30 metres del C/ Pedregaret romandran de doble sentit de circulació.

Aquest dia a la biblioteca es va fer el contacontes “El secret dels Reis Mags” de n’Aina Salvà.

Dia 5 fou un dia molt esperat, sobretot pels infants, ja que arribaren els Reis Mags d'Orient acompanyats dels patges Reials, la Valltukada i animació Èlfica. Les reberen amb carrosses estirades per tractors. Saludaren els presents des del balcó de l’Ajuntament i després repartiren regals a l’Església.

Aquest dia es donaren els premis als guanyadors del concurs de Betlems. Foren el primer premi per Paula i Llúcia Frau, el segon per Simó Ramis i el tercer per Gori i Blanca Abrines.

El primer premi del concurs de postals de Nadal va ser per Gori Abrines.

Dia 6 va néixer Mateu Neptú Bibiloni Jaume, fill de Ricardo i Margarita. Enhorabona família!

El mateix dia hi havia previst un concert de Reis, fou anul·lat perquè molts de cantaires estaven indisposts.

Dia 7 es va fer la xocolatada amb ensaïmada a Santa Llúcia.

Dia 11 va morir Maria Abrines Escalas als 90 anys. Enviam el condol a la seva família.

Dia 14 es casaren Andrea Urbano Salinas i Natalia Catalina Temesio. Enhorabona!

Dia 15 l’Ajuntament informa de què aquestes darreres setmanes s’han realitzat tasques de manteniment de la gespa del camp de futbol de

Turixant per tal de garantir unes condicions òptimes per a la pràctica esportiva així com allargar-ne la vida útil.

Aquest dia el grup de dones encantades va fer entrega de jocs sensorials al Centre de dia de Mancor comprats amb la recaptació solidària del mercadet de Nadal. Moltes gràcies!

Dia 19 es casaren Gemma Titley i Adrian Bogdan Musat. Enhorabona!

El mateix dia es va fer el contacontes “Les banyes d’en cucarell” a la biblioteca.

Dia 20 es va celebrar Sant Antoni, es va encendre el fogueró i sortiren els dimonions que voltaren pels carrers del poble. El vespre hi va haver torrada i després ballada popular amb Festa Pagesa i sonada de ximbombes.

Dia 21 es va fer la representació de la llegenda de Sant Antoni i Sant Pau amb la baixada del Corb Llorenç des del campanar, beneïdes de Sant Antoni i la desfilada de carrosses i comparses.

Els premis de les carrosses foren el primer per *Es galliner de can Gallineta*, el segon per el *Siurell de Mancor* i el tercer per *Jujaven a trenta-u*. El premi de comparsa va ser per la Valltukada. Els animals premiats foren un mè de Pere Campomar, un moix d'Àngela Ferrer, i un cavall de Miquel Pocoví. Enhorabona!

Dia 22 l'Ajuntament informa de què s'han incorporat dues persones a fer feina , un peó i un oficial de segona, gràcies al programa SOIB reactiva 2023.

Dia 23 de gener va morir Biel Martorell Sampol, de sa Tanqueta, als 91 anys. Donam el condol a la seva família.

Dia 24 es va fer una sessió ordinària del Ple de l'Ajuntament.

Aquest dia s'informa de què Maria Bel Llopart Fluxá serà la nova coordinadora d'aquesta revista. Benvinguda! També es donen les gràcies a Jaume Gual que n'ha estat el coordinador durant vuit anys. Gràcies!

FEBRER

Dia 4 va morir Miquel Ripoll Rayó als 65 anys. Enviam el condol als seus familiars.

Dia 5 es publica el cartell del concurs per a la creació del logotip de la setmana lila.

Dia 6 es publica el Ban de la batlia per fer saber que els càrrecs de Jutge de Pau, titular i substitut quedaran vacants i s'obri el termini perquè s'hi presentin les persones interessades.

Dia 8 comença el Carnaval. El matí es fa la rueta del CEIP Montaura.

Durant aquests dies s'han substituït els fanals solars de Sistema LED de la volta curta que estaven en garantia per part del fabricant.

Dia 9 va ser el torn de la rueta de l'Escoleta Montaura, que degut a la pluja es va fer dins del pavelló.

El vespre, a la Plaça de Dalt, es va celebrar el ball de Carnaval amb el grup VersionaDos i el Dj Calderon. Els premis foren: l'individual per *2 de Cor*, el de parella per *Mosques*, el de grup de menys de 5 persones per *Flamencs*, el de grup de més de 5 persones per *Carib de la Vall*, i el del grup més mogut per *Dos qui llepen, 69*.

Aquest dia es publica a premsa "La música es toca, la llengua no", el lema de la disfressa dels docents del CEIP Montaura".

Dia 11 es va fer la rueta infantil amb sortida de la plaça Espanya. Es va fer un passacarrers amb la companyia de personatges animats. Arribaren a la plaça de l'Ajuntament on el grup Músic Mec va animar i fer ballar els infants i acompanyants.

Dia 13 acabaren els actes del Carnaval amb l'enterro de sa Sardina amb sortida des de la plaça de l'Ajuntament i arribada a la plaça de Baix. La comitiva fúnebre, endolats i endolades, foren acompanyats per Valltukada. La sardina fou incinerada i els presents soparen de sardines torrades.

Dia 14 l'Ajuntament informa de què ha rebut una subvenció per l'organització d'arxius municipals. Gràcies als 8.824€ del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca s'ha seguit millorant la descripció i catalogació de l'arxiu històric amb la digitalització del fons municipal i difusió en línia.

Dia 15 va morir Pedro Miró Salom, *des Rafals*, als 83 anys. Enviam el condol als seus familiars.

Aquest dia es va fer una sessió al Teleclub de la pel·lícula francesa Rosalie Blum (Vose)

Dia 16 a la Biblioteca s'organitzà un contacontes i taller, "*Rosa Pionera. Enginyera*" amb l'objectiu de promoure les condicions d'igualtat, d'informar i d'educar, fent visible la tasca científica de les dones i fomentant les vocacions en les nines. Se celebra el Dia Internacional de la Dona i la Nina en la Ciència que fou dia 11.

Dia 18 es va fer una excursió familiar des de Son Massip, voltes d'en Galileu, Puig d'en Galileu, Coll des Telègraf, Comafreda i arribada a Lluc. Uns 14 km que han fet el grup que podeu veure a la fotografia.

A partir de dia 19 hi va haver restriccions i canvis en el sentit de la circulació al carrer Margalida Sintes, Massanella i es Colomer degut a les obres d'esbucament d'un edifici.

Dia 21 es publica a premsa "*Tallau-me les comes però no la llengua*": la jaia Quaresma rep el Conseller d'Educació al CEIP Montaura. El claustre ha aprofitat l'ocasió per reivindicar millores per al centre, com "una salsa de Mestres o un menjador en condicions".

Dia 22 l'Ajuntament informa de què el dia anterior el conseller d'Educació, Antoni Vera, va visitar el CEIP Montaura i l'equip directiu del centre, juntament amb el batle Pep Frontera i el tinent de batle, Biel Llobera.

Dia 23 l'Ajuntament agraeix la participació en la creació del logo de la setmana lila. El disseny guanyador és el de Mariló Molina. Enhorabona!

Dia 26 l'Ajuntament s'adhereix a la convocatòria de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies al minut de silenci en memòria de les víctimes de l'incendi de València a les 12.00 h davant l'Ajuntament.

MARÇ

Dia 1 era festiu, dia de les Illes Balears.

Aquest dia va néixer Adrià Sancho Castro, fill de Fernando i Lara. Enhorabona família!

Comença el mes de març amb la Setmana Lila per celebrar el Dia Internacional de la Dona el 8 de març. Es feren diferents activitats.

Dia 4 va néixer Izan Barceló Vaquero, fill de Manuel i Vanesa. Enhorabona família!

Aquest dia es va fer el taller “Cant conscient per a dones” de Marcella Ceraolo. A la sala de plens de l’Ajuntament.

Dia 5 es va fer un contacontes a la biblioteca: “Tothom seu allà on vol” de la Fada despistada.

Dia 6 es va fer el taller “L’Esport com Agent de canvi” del programa de Genèrica. Va ser al primer pis del Centre de Dia i impartit per Sonia Pinto. Aquests dies els grups de persones majors de Mancor de la Vall i Muro varen fer una diada de germanor a Mancor. Visita guiada pel poble i caminada a Santa Llúcia.

Dia 7 es va fer el taller: “El poder floreix dins tu” de Maru Medina Oliva” a la sala de plens de l’Ajuntament.

Dia 8 es va fer la Lectura del manifest del 8M «Per les dones grans, per les grans dones» a davant l’Ajuntament. Després hi va haver una picada. Acte seguit, al casal de cultura, se celebrà el Sopar de la Dona i el Concert del Món.

Dia 9 es casaren Caterina Martorell Martorell i Maria Sureda Sureda. Enhorabona!

Aquest dia es va anul·lar per motius meteorològics el taller de camisetes i Ludoteca que s’havia de fer a la Plaça de l’ església al matí.

Diumenge dia 10 es va fer una Caminada Solidària per concloure la Setmana Lila.

El mateix dia hi va haver un tall de corrent al vespre degut a una avaria que va durar una bona estona i va deixar el poble a les fosques.

Dia 14 es varen aprovar les bases i la convocatòria per a la selecció, en règim laboral i mitjançant sistema de concurs, d’una borsa de treballadors/es familiars per cobrir vacances i necessitats puntuals, complementaria les ja existents. Publicat al BOIB de dia 16 de març.

Dia 15 es va fer una reunió a la sala de plens de l’Ajuntament amb la gent que va voler formar part activa de la Comissió de festes.

El mateix dia, a Son Morro, Clara Fontanet presentà el seu llibre “Sepulcre de fang” publicat per Lleonard Muntaner gràcies a La Biblioteca i l’Associació Arrels.

Dia 16 hi va haver un passeig cultural al barri de Santa Catalina de Palma. Un grup de persones va sortir de Son Morro amb autocar i gaudiren d’un bon dia.

Durant el matí hi va haver restriccions d’estacionament i de circulació per motiu d’una cursa ciclista.

Dia 17 es va fer una excursió familiar des d’Orient a la Serra d’ Alfàbia i tornada a Orient. Uns 14 Km de caminada.

Dia 20 es va fer una jornada de portes obertes de l’escoleta EI Montaura.

El mateix es va celebrar un Ple ordinari de l’Ajuntament.

Dia 21 es recorda que cada dimecres al Casal de Cultura l’Associació Gent Activa fa classes de Cardiodance. Més informació al WhatsApp 646389515.

Dia 24 va néixer Marina Figuerola Bestard, filla de Josep Andreu i Catalina. Enhorabona família!

Aquest dia, diumenge de Rams, es va fer una processó des de la Plaça Espanya i l’eucaristia.

Aquest dia es publica a premsa “Industria del calzado: Los últimos supervivientes de Mallorca” Es pot llegir “Tiamer es una de las pocas fábricas artesanas que sobreviven..”

Dia 28, dijous Sant, se celebrà el Darrer Sopar a l’Església.

Dia 29, divendres Sant, se celebraren les cerimònies pròpies d’aquest dia, el Via Crucis i el Davallament.

Dia 30 es va fer una diada familiar al Casal de Cultura amb taller de crespells, contacontes infantil i un tast de crespells.

Dia 31 hi va haver canvi d’hora i es passà a l’horari d’estiu. Les dues foren les tres.

Fou el diumenge de Pasqua, se celebrà la processó de l’Encontre i l’Eucaristia.

Joana Maria Alba Mateu

AJUNTAMENT INFORMA

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE MANCOR DE LA VALL DE 22 DE NOVEMBRE DE 2023

1. Aprovació, si s'escau, de l'acta de la sessió ordinària de data 6 de setembre de 2023.

El batle demana si tothom ha pogut llegir l'acta de la sessió ordinària de 6 de setembre de 2023 i si qualcú desitja comentar res. Ja que ningú vol afegir res, **es sotmeten a votació i s'aprova per unanimitat.**

2. Aprovació inicial, si escau, de la modificació pressupostària núm. 22/2023 del vigent pressupost municipal, mitjançant suplement de crèdit finançat amb romanent de tresoreria.

El Batle explica que la modificació de crèdit esdevé necessari per fer front a la indemnització de na Gero, treballadora de l'escoleta del municipi, dret derivat del resultat del procés d'estabilització.

Sotmesa la proposta a la consideració del Ple, **s'aprova per unanimitat.**

3. Aprovació inicial, si escau, de la modificació pressupostària núm. 23/2023 del vigent pressupost municipal, mitjançant suplement de crèdit i crèdit extraordinari finançat amb romanent de tresoreria, a fi de poder procedir a la dotació d'aquestes obres.

El Batle explica que aquesta modificació de crèdit és necessària per a l'adquisició de material necessari pel correcte exercici de les funcions dels dos polícies locals del municipi, en concret d'una pistola, un armer i un armilla antibales.

Sotmesa la proposta a la consideració del Ple, **s'aprova per unanimitat.**

4. Aprovació si escau, la pròrroga del contracte de concessió del servei de poliesportiu municipal de Mancor de la Vall, per un termini de cinc (5) anys més a comptar des de la finalització de la primera pròrroga.

El Batle explica que l'interessat va sol·licitar la pròrroga el mes de juliol i atès que la competència respecte a aquest contracte, correspon al Ple de la corporació, es dur a sessió plenària perquè s'acordi el que s'estimi oportú.

L'oposició fa constar expressament la tardança en la tramitació d'aquesta sol·licitud. El Batle respon que des de que aquesta va tenir entrada s'ha duit a terme les actuacions pertinents per estudiar la viabilitat jurídica.

Sotmesa la proposta a la consideració del Ple, **s'aprova per unanimitat.**

5. Aprovació si escau, del projecte modificat i, la corresponent modificació del contracte d'obra per a l'apertura i dotació de serveis del nou vial entre en carrer de Sa Font i el Passeig des Pont, per causes no previstes al plec de condicions administratives particulars, en un increment de preu respecte l'import inicial del contracte de 60.875,31 euros, IVA inclòs.

El Batle explica que ja es va aprovar a una sessió plenària anterior la modificació pressupostària necessària per a fer front a l'increment de preu del contracte d'obra per a la construcció d'un vial derivat de la seva modificació. L'oposició refereix que no entén el perquè es va aprovar la modificació del crèdit i, posteriorment, es dur a Ple l'aprovació de la modificació.

El Batle respon que ambdues són necessàries i que s'han tramitat els corresponents expedients a mesura que s'han tengut la documentació i informació necessària.

Sotmesa la proposta a la consideració del Ple, **s'aprova per unanimitat.**

6. Proposta de Batlia de Declaració institucional amb motiu del 25 de novembre de 2023. Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les Dones i Nines Responem davant les violències masclistes, impunitat zero..

La Regidora d'educació, infància, igualtat i cultura, la Sra. Catalina Coll Martorell, procedeix a llegir al manifest. El Batle manifesta que es pretén llegir-lo el 26 de novembre coincidint amb la celebració de a fira municipal de BINIARRELS.

La oposició mostra la seva conformitat però afegeix que el partit VOX a nivell autonòmic, no s'ha sumat a la declaració institucional corresponent.

Sotmesa la proposta a la consideració del Ple, **s'aprova per unanimitat.**

7. Proposta del partit polític MES per Mancor, de declaració institucional de l'ajuntament de Mancor de la Vall amb motiu del 25 de novembre de 2023 per a l'erradicació de les violències masclistes.

El grup de l'oposició manifesta que el contingut del manifest és semblant al proposat i aprovat per l'equip de govern i que no fa falta llegir-la . Proposa penjar a la façana de l'Ajuntament la banderola del 25-N. El Batle respon que sí, que es penjarà.

Sotmesa la proposta a la consideració del Ple, **s'aprova per unanimitat.**

8. Proposta del partit polític MES per Mancor, de declaració institucional de l'Ajuntament de Mancor de la Vall sobre la guerra entre el govern d'Israel i Hamàs i per la fi del conflicte entre Israel i Palestina.

L'oposició manifesta que del seu contingut ja en té coneixement tots els membres del Ple perquè es va posar el manifest a disposició a la convocatòria de la sessió però que es passat a llegir-la.

Sotmesa la proposta a la consideració del Ple, **s'aprova per unanimitat.**

9. Moció de MES per Mancor de la Vall, en suport a la comunitat educativa.

El Batle manifesta que no té competència sobre la matèria plantejada i, que la nova regulació al respecte garanteix l'elecció de llengua i, que s'implantarà al curs acadèmic 2024/2025, que s'haurà de respectar un mínim de 50% d'impartició de les classes amb llengua catalana i que no existeix segregació.

Afirma també que si es modifica el punt número dos de la moció, respecte a la segregació dels alumnes per raó de llengua, es votarà a favor, que no existeix segregació que és una elecció voluntària.

L'oposició manifesta que el motiu de la nova regulació es conseqüència del pacte del PP amb VOX, que això ha provocat un canvi de criteri del PP respecte del català.

El Batle respon que el català mai ha estat un problema i, reitera la seva confirmat a excepció del punt número dos de la moció.

L'oposició manifesta que el que es pretén es separar per criteri ideològic i no pedagògic.

Vista la falta d'acord es procedeix a la votació, **amb quatre vots a favor del grup MES per Mancor i cinc abstencions del PP.**

10. Moció de MES per Mancor de la Vall, per a que el servei de TIB s'adapti als horaris dels instituts i millorar la freqüència amb Inca.

L'equip d'oposició manifesta que conseqüència de la temporada baixa que sofreix l'illa durant l'època de tardor i hivern hi ha reducció d'horaris en el transport públic. Que és precís fer coincidir les connexió de

transport públic amb els horaris escolars i d'institut.

Es procedeix a llegir la moció.

El Batle informa que el servei de transport públic de Mancor no ha sofert cap modificació ni reducció que si bé és cert que l'horari vigent no s'adapta al dels instituts. Informa que des de setembre fan feina des de la mancomunitat per garantir la gratuïtat, i que el conseller va ser informat al respecte.

L'oposició mostra la seva conformitat respecte de la petició de gratuïtat però manifesta que això no solucionarà la manca de connexions.

Respecte al punt quatre existeixen discrepàncies, l'equip de govern entén que a qui s'ha d'instar és al govern de l'estat per a que doti del finançament necessari per a la millora del transport públic i, que no fa falta fer menció al govern de la comunitat autònoma. L'oposició manifesta que si bé l'estat és el competent també s'ha d'instar al govern de la comunitat autònoma per a que una vegada rebí el finançament, el dediqui a aquest objecte, al transport.

El batle reitera la necessitat de modificació i l'oposició en la manca d'aquesta.

Finalment davant la manca d'acord, es procedeix a la votació i **s'aprova per unanimitat**.

11. Moció de MES per Mancor de la Vall, per a l'elaboració d'un pla d'infraestructures per l'etapa de 0-3 anys.

El portaveu de l'equip de l'oposició, MES per Mancor, resumeix la moció.

En primer lloc el Batle explica que demà es recepcionara l'obra del nou edifici de CEIP MONTAURA.

Que és voluntat del govern augmentar el número de places i reduir per tant, les «ratios». Que actualment es dona suport durant l'horari d'entrada i sortida amb el servei de monitoratge.

El Batle refereix, que en el projecte de pressupost de 2024 es preveu un augment de dotació pressupostari per a proveir de més personal a l'escoleta municipal. Respecte a les actuacions de millora a l'escoleta, refereix que no es disposa de crèdit per a la realització que el finançament haurà de derivar d'una subvenció. Si bé ja s'han duit a terme actuacions de manteniment del sembrats del pati i de l'exterior.

L'oposició demana com s'ha finançat el servei de monitoratge, el batle explica que amb un contracte menor.

Sotmesa la proposta a la consideració del Ple, **s'aprova per unanimitat**.

12. Donar compte dels Decrets de Batlia.

En compliment del que disposa l'article 42 del Reglament d'Organització, Funcionament i Règim jurídic de les entitats locals de 28 de novembre de 1986 (ROF), la Secretària Interventora dona compte dels Decrets de Batlia dictats des de la celebració de l'anterior Ple fins a la data actual, i que van des del número 201/2023 a 247/2023.

13. Precs i Preguntes.

1. Es demana per la situació del vial.

El Batle explica que la data prevista per a la seva finalització és abans de nadal encara que es difícil de determinar però que conforme l'informat per l'enginyer municipal, a finals de mes o a principis de desembre es posarà la tela asfàltica, que és un treball relativament ràpid, que tot això dependrà del temps, perquè quan plou no es poden realitzar certes tasques.

2. Es demana per l'escola.

El Batle reitera que a nivell tècnic està certificada i que demà es farà la recepció de l'obra. Refereix que

fins que no es finalitzi l'obra del vial no es pot connectar a la xarxa de Endesa. Que durant aquest temps s'aniran fent actuacions per procurar que després de les vacances de nadal els menors puguin començar el segon semestre a l'edifici nou.

3. L'oposició demana per si es preveu dotar a l'escoleta com es va fer durant la seva legislatura, d'un jove qualificat. Que el darrer jove qualificat, n'Edu, va funcionar molt bé.

El batle respon que es fa contes millorar l'equip d'educadors i incrementar el seu nombre. Que la subvenció del jove qualificat encara no ha estat publicada. Que quan surti es tornarà a sol·licitar i, reitera que hi ha prevista una partida pressupostaria al pressupost de 2024, per l'increment de la plantilla respecte de l'escoleta.

4. Es demana per la situació de la cal·listènia.

L'equip de l'oposició refereix que es va signar durant la seva legislatura un conveni per a la instal·lació d'un equip de cal·listènia.

El Batle explica que es va demanar sobre aquest assumpte a la conselleria i els hi varen respondre que la seva idea es que surti endavant, però que encara no s'ha iniciat la licitació i que per tant, no es tindrà per final d'any. Que estan a l'espera.

6. L'oposició refereix que durant la seva legislatura es va signar un conveni amb l'institut balear d'energia perquè instal·làs 30 KW de plaques solars, es demana com està l'assumpte.

El batle explica que a dia d'avui des de la Mancomunitat des Raiguer, des del servei de medi ambient, tenen al Resolució corresponent però no hi ha cap procediment fet des de Conselleria.

7. L'oposició demana sobre la revista Montaura i la seva nova organització.

L'oposició amb la conformitat de l'equip de govern, reconeixen la feina feina per l'anterior coordinadora de la revista ,Jaume Gual.

Es demana si hi ha una nova persona que realitzi les funcions de coordinació de la revista municipal.

El Batle explica que es va fer una reunió entre membres i col·laboradors per demanar si algun d'ells estava interessat en assumir la figura de coordinador, cap d'ells es va oferir.

Durant el període en que s'ha duit a terme la selecció d'un nou coordinador, durant dos trimestres aquesta funció l'ha duita a terme la Regidora de cultura. Que es va contactar amb na Maribel Fluxa i que resta pendent saber si ella podrà assumir aquesta funció els propers trimestres. Així mateix, refereix el Batle, que s'han proposat nous col·laboradores.

7. El portaveu de l'oposició demana respecte a l'anunci publicat el 2 de novembre al diari Ultima Hora sobre un veí del municipi que ha denuncia a un altre per la construcció d'una paret impeding l'accés a la finca adjacent.

El Batle explica que sobre la matèria és competent en qualsevol cas, disciplina urbanística i que des de l'Ajuntament l'únic que es pot informar és que no té llicència al menys, des de que es va prendre possessió.

8. El portaveu de l'oposició demana la rellevància i aplicació o no del Decret llei de mesures urgents per facilitar l'accés a l'habitatge als municipis de les Illes Balears al municipi.

El Batle explica que és d'aplicació tot el Decret però que a dia d'avui no ha entrat cap sol·licitud al respecte a l'Ajuntament. Refereix que s'ha demanar informe però que per al moment, la referida norma no afecta cap comerç del municipi.

ARA HA FET VINT ANYS ...

Del que passà a Mancor durant el primer trimestre de l'any 2004 recordarem:

En el foguerò de Sant Antoni es repartiren 450 racions per torrar.

El dia següent, a les beneïdes, foren premiats:

Animals: *les ovelles* de Jaume Martorell, *el mul* de Joan Perelló i *els cavalls* de Cati i Cristina Coll.

Comparses: *Escola de dimonis* i *Dimonions motoritzats* ex aequo.

Carrosses: Primer premi *Rentant a la font*, segon premi *Sabaters* i tercer premi *Pomeres de Sant Antoni*.

Al concurs de disfresses del carnaval, foren premiats:

GRUPS: Primer premi *Ferotges trigesses*, segon premi: *Hippys* i tercer premi *Pirates i pistoleres*.

INDIVIDUAL: Petra Mateu i Maria Coll ex aequo.

Dia 22 de febrer Jaume Matorell Martorell i Catalina Pericàs Bonet celebraren les seves noces d'or

matrimonials.

Dia primer de març una lleu nevada cobrí tot el terme municipal.

Dia 12 de març se celebrà una concentració a la plaça de l'Ajuntament per mostrar la repulsa popular al gran atemptat a alguns trens de Madrid.

Dia 14 de març se celebraren eleccions generals pel congrés i el senat. A Mancor els resultats pel congrés foren: Partit Popular 312 vots. PSOE 202 vots. Progresistes per les Illes 68 vots. Altres partits 33 vots. Votà el 81% del cens electoral, una de les participacions més alta de Balears.

Dia 28 de març l'ajuntament organitzà una excursió per recorre a peu el Parc de Llevant.

L'entrevista del trimestre fou feta a Vicenta Pons Piquer, *Madò Vicenta*.

Durant el trimestre ens deixaren: Dia 19 de gener morí Francisca Amengual Ramonell, *Francineta*, als 91 anys. Dia 29 de gener morí Jaume Pou Martorell, *Vellaco*, als 85 anys. Dia 28 de març morí Margalida Mairata Coch, *Moreta*, als 95 anys.

Nasqueren: El mateix dia 2 de febrer, Joan Bernat Cabanellas i Antoni Arrom Mir. Dia 17 de febrer, Joana Maria Amer Martorell.

No es va registrar cap matrimoni en el primer trimestre de 2004.

(De MONTAURA ním. 66)

Gabriel Fiol i Mateu

AGRUPACIÓ FESTA PAGESA

Entre glosa i glosa i després de pa amb botifarró i llonganissa, tots els presents gaudiren de la ballada popular.

Sant Antoni és un bon Sant
Qui té un doblers li dóna
Mira't bé tu, l'animal,
Que és de pèl i no de ploma

Un poc d'història

Cap al segle XVIII sembla clar que el ball havia arribat novament a poder-se practicar amb plena llibertat, tot i així, tenim a fetes públiques prohibicions governatives per motius molt puntuals i efímers, com el fet de no interferir en les pregàries per les pluges en època de sequera.

Serà però el segle XIX el del revifament del ball mallorquí, ja que en aquest segle desapareixeran les distintes prohibicions que havien existit abans, "no hi haurà festa ni esdeveniment públic o privat que no vagi acompanyat del ball"

Les mateixes

No hi ha dubte que els copeos i els mateixes són els balls populars més antics i típics de Mallorca. Existeixen, encara al Nord d'Àfrica, algunes melodies que s'assemblen a la cobla de la mateixa. En aquest sentit hi ha qui diu que no fou importada d'aquell indret, sinó al contrari, exportada a aquell continent. Sobre l'origen de paraula -copeo- hi ha una versió que l'assimila a la paraula copa- en el sentit "d'anar de copes copeo", pel seu sentit festiu i desenfadat.

fotografia: "eulaliamartorell-fotografia

Perelló Femenia, D. (1993), Orígens del ball popular mallorquí. *Inca Revista*, Núm. 32, juny de 1993, p.20

BIBLIOTECA MUNICIPAL

19/01/24 CONTACONTES "LES BANYES D'EN CUCARELL" A CÀRREC DE PÚRPURA EVENTS.

Contacontes "Les banyes d'en Cucarell" Sabeu aquella cançó que diu...Jo som el dimoni cucarell duc ses banyes per capell i sa mà hi tenc una forca... Un contacontes ben Endimoniati!! Després fèrem un taller de dimonis

Cansat de veure que tots els dimonis , dimoniarros, dimoniets, dimonietxos i dimonions se'n riuen d'ell perquè té banyes, en Cucarell fuig de l'infern i troba na Tonina, que està decidida a ajudar al seu nou amic.

01/02/2024 Club de lectura Biblioteca-Escola 6È CEIP MONTAURA " Mi HERMANO EL GENIO"

"Mi hermano el genio" una novel·la de Rodrigo Muñoz Avia. Pocs llibres parlen tant bé com aquest de les relacions familiars, d'allò que els pares esperen dels fills i, en canvi, allò que als fills el interessa de debò. De la relació entre els germans, que pot ser d'amor i ràbia a la vegada... Del que està ben fet, el que està mal fet, i el que no estem segurs si està ben o mal fet.

També ens ha fet reflexionar sobre si unes activitats són més importants que les altres: té més mèrit jugar bé a futbol o tocar bé el piano? La majoria de pares s'estimarien més que els seus fills fossin bons en una cosa o en l'altra? O voldrien només

que ens esforcéssim en fer bé allò que fem?

Gràcies per les vostres aportacions del vostre "Geni" personal: esportistes, escriptors, cantants i també algun familiar han sortit ben descrits.

02/02/24 CLM "ROSALIE BLUM" CAMILLE JOURDY

El Club de lectura surt de la seva zona de confort i s'atreveix amb "Rosalie Blum" novel·la gràfica que amb l'edició integral de la editorial Cúpula reuneix els 3 volums publicats prèviament de Camille Jourdy, il·lustradora, guionista i autora de còmics.

La història aparentment senzilla planteja des del primer moment la soledat dels personatges, en certa manera perduts en una rutina diària. Però va més enllà mostrant complexes relacions humanes, crisis personals i les complicades relacions de pares i fills.

Dir que els dibuixos mostren tot tipus de detalls i retraten magníficament els personatges, les expressions i els seus sentiments una vertadera joia.

La vida de Vincent és avorrida, insulsa i sense cap emoció. Treballa com a perruquer i encara segueix enganxat a la seva mare, però tot canvia quan es creua pel camí Rosalie Blum. La seva cara li sona, creu haver-se creuat amb ella abans però on? Aquest misteri portarà Vincent a voler saber-ho tot sobre aquesta dona inquietant que sembla tenir una vida igual d'apagada que la d'ell. Enmig d'aquesta persecució apareixerà en escena la neboda de Rosalie, Aude, que en companyia de les amigues viuran una aventura que no esperaven.

09/02/24 Club de Lectura Biblioteca-Escola 5è “Los niños de cristal “ Kristina Ohlsson

Misteri, intriga , aventures, amistat I un poc de terror és els que ens he deixat al alumnes de 5^è del Ceip Montaura la lectura de «Los niños de cristal» de la escriptora sueca Kristina Ohlsson.

La culpable?... Una Nina de 12 anys anomenada Billie. Després de la mort del seu pare la seva mare decideix mudar-se a una vella casa en un poble proper. Però alguna cosa estranya s'amaga dins de l'habitatge: Qui colpeja la seva finestra al mig de la nit? Per què la làmpara es balanceja sense raó? I qui posa aquelles figuretes de vidre a sobre de la taula? Billie sap que alguna cosa o algú ronda la seva nova llar i al costat dels seus nous amics Aladdin i Simonia, es proposen descobrir la fosca història de la casa i dels que l'habiten.

16/03/23 ALS DIJOUS AL TELECLUB: ROSALIE BLUM (VOSE)

Després de l'èxit de la novel·la gràfica “ Rosalie Blum “ al nostre club de lectura volguérem projectar la pel·lícula Francesa basada en el Còmic de Camille Jourdy que també ens encantà

16/02/24 CONTACONTES "ROSA PIONERA. ENGINYERA" A CÀRREC DE PÚRPURA EVENTS.

La Rosa Pionera somiava que seria una gran enginyera... Tota sola construïa els seus invents, però mai les mostrava a ningú. Fins que un bon dia de tardor va arribar la seva tieta i aquí tot va canviar. Ho va tenir clar, havia de construir un gran artefacte per poder volar. Ho aconseguirà?

05/03/24 CONTACONTES "TOTHOM SEU ALLÀ ON VOL" A CÀRREC DE LA FADA DESPISTADA.

El Bus de na Rosa Parks arribà a la Biblioteca de Mancor d'el Vall de la mà de la fada Despiastada que ens va cantar 9 cançons de Pere Rado sobre dones importants de l'història, dones que canviaren el món com ara Rosa Parks, Malala, Ada Lovelace, Coco Chanel, Nancy Wake, Marie Curie, Cleopatra i Frida Kahlo.

I per acabar realitzarem un taller damunt aquestes dones que canviaren el món o dones especials per nosaltres.

19/03/24 CLM "L'INSTANT ABANS DE L'IMPACTE" GLÒRIA DE CASTRO

Un luxe poder comptar amb na Glòria de Castro autora del llibre a la nostre tertúlia : la qual ens ha relatat la situació d'assetjament laboral què va portar-la a ella a escriure aquesta novel·la, així com algunes de les seves experiències personals que, posteriorment, han inspirat trossos del llibre.

I és que "L'Instant abans de l'impacte" és una novel·la que analitza la maternitat, les polítiques de conciliació i la societat del consum, retratant una realitat amarga a què moltes dones s'enfronten diàriament al món laboral.

I un luxe poder comptar amb na Maria Bel qui ens va posar en context a l'autora del llibre i la seva obra. Glòria de Castro va ser escriptora revelació Sant Jordi 2022 i actualment viu a Llubí.

22/03/24 Club de Lectura Biblioteca-Escola 4t "Contes de casa" Salvador Comelles

Salvador Comelles ens ofereix un recull de onze contes, en què els protagonistes són objectes. I és que els objectes que tenim més a la vora sovint amaguen una història increïble: un retolador que escriu el que li ve de gust i a la seva manera, uns ratolins que no són el que semblen, un armari teletransportador, que un mirall que parla a qui li pregunta alguna cosa, un despertador que sona quan li ve de gust, un fanalet màgic... hem descobert que no cal anar gaire lluny perquè passin coses extraordinàries.

CENTRE DE DIA

Per començar l'any, i gràcies a la recaptació solidària recollida del mercadet de Nadal vàrem rebre material de part del grup solidari de Mancor, per treballar la psicomotricitat fina i grossa dels usuaris, a més de diversos materials que vàrem poder utilitzar per poder fer les nostres disfresses.

Seguidament, Sant Antoni el vàrem celebrar fent una torrada i espinagades fetes per nosaltres mateixos, per gaudir-ho més encara, ens vàrem posar masqueres de dimonis i cantàrem gloses al so de les ximbombes.

Tal com segueixen les tradicions mallorquines passat Sant Antoni ve Carnestoltes i com que no ens volem deixar res per viure vàrem gaudir de la festa de Carnestoltes amb els nins i nines de l'escola, ens vàrem disfressar de pentagrames i notes musicals i gaudirem del ball i la festa amb els petits i els pares de l'escola CEIP Montaura, als quals estem molt agraïts que contin amb la nostra participació any rere any.

Per tal d'agrair la feina feta per la fira el Forn Ca Na Bolla ens va convidar a berenar d'una coca de tallades, tan típica dins els darrers dies.

Per acabar la festivitat de Carnestoltes dins el mes de febrer celebrarem l'enterrament de la sardina, vàrem fer una vetlla com es mereixia.

Dia 8 de març vàrem celebrar el dia de la dona, al centre vàrem fer diverses activitats manuals i ajudats del disseny guanyador de la setmana lila vàrem poder comentar, explicar i expressar la importància de la dona dins el món que ens envolta, i per descomptat dins aquest mes tan mogut vàrem aprofitar per fer panades i rubiols també vàrem treure a la Jaia Corema perquè amb les seves cames ens ajudés a comptar les setmanes que quedaven per arribar a Setmana Santa

El regidor Biel i el capellà Vicenç varen acudir al centre de dia per apropar-nos la festivitat de Setmana Santa, beneint els rams i cantant unes cançons de l'església, estam molt agraïts d'aquesta acció, ja que molts dels usuaris no es poden desplaçar tant com els agradaria a les processons i dies assenyalats.

Com bé hem dit anteriorment tot el temps tenim activitats en marxa i amb un obrir i tancar d'ulls ja som dins la primavera i amb l'arribada d'ella també hem canviat tota la decoració del centre, fent unes flors gegants i unes papallones ben vistoses per omplir de llum i color el nostre dia a dia.

Com la tradició mana dia 3 d'abril, passades les festes de pasqua és la festivitat del COCO, una festivitat que és celebra al nostre poble veïnat, uns quants usuaris varen tenir la oportunitat de fer una sortida amb la ajuda de la practicant que tenim aquests dies amb nosaltres n'Auba Company, a la qual volem agrair la seva vitalitat.

Per tal d'unir llaços entre gent gran, el centre de dia de Campanet ens va fer una visita i aprofitarem el moment per conèixer-nos, recordar velles anècdotes, berenar tots junts i mostrar-los un dels nostres racons preferits de Mancor, s'ha de dir que tant varen quedar embadalits amb les decoracions del centre com amb el nostre poble, esperam més endavant fer-los una visita nosaltres a ells.

Redactat per l'equip que formen el centre de dia

DE TU A TU

Nom i introducció:

Guillem Martorell Amengual, descendeix de Ca's Ropit per la cama mancorina. Ara bé, son pare fa tants d'anys que resideix al nostre poble que també el podem conèixer com en Guillem Matleta. Els seus amics el descriuen com un jove de caràcter tranquil, templat. Una cosa que el defineix són les seves idees clares i ben assentades. Des de ben petit ja mostrava interès pel bestiar i el camp. Seguint amb el seu interès d'infant, a dia d'avui es dedica a fer feina a una explotació ramadera a Biniamar.

Una cançó...

Jo som molt de grups, però no te puc dir una cançó en concret. Per exemple en Fito & Fitipaldis m'agrada molt. Me quedaria amb qualsevol d'aquest artista.

Un color...

De petit era el vermell, però així com he anat creixent te diré que el verd. Supòs que com a tothom des redol, ses muntanyes ens estiren molt.

Un animal...

Els cans. Són nobles, fan companyia i sempre n'he tengut per ca nostra.

Una pel·lícula..

Un Ciudadano Ejemplar del director Felix Gary. La trama de la pel·lícula la trob molt interessant. És un clar exemple de que tu t'has de responsabilitzar dels teus deures.

Una persona que admires...

Una persona que admirava era el meu padrí Guillem de Mancor. De petit hi vaig anar molt amb ell i li tenc un apreci molt especial, encara que ja fa anys que no és amb noltros.

Una data especial...

No en tenc cap en especial, de moment.

Un nom d'home...

Guillem, per seguir amb la tradició familiar de quasi tota la família de Mancor.

Un nom de dona...

Aquí diria que el nom de ma mare, Maria Coloma. No és un nom molt comú i ho trobo molt autèntic i autòcton.

Un defecte...

Buff en tenc un grapat, però a pics m'agradaria ser més constant amb les coses. És una cosa a millorar.

Una virtut...

El meu instint, me fii molt d'ell i no me sol equivocar.

Un llibre...

No he estat molt fanàtic de la lectura mai. De petit m'obligaven i ja ho vaig avorrir.

El teu lema...

Poc a poc i bona lletra. Me defineix bé a jo ja que mai he estat massa de frisar però mai m'he aturat de fer cosetes.

El teu plat preferit...

En tenc un parell mallorquí. Però si me dencant per un seria el variat, que és molt d'aquí.

Un lloc que t'agrada de Mancor?...

Santa Llúcia per les vistes i per el que representa per jo. És especial per jo i imagin que per molta altragent.

Què canviaries i què mantendries a Mancor de la Vall?...

A jo m'agradaria que es mantengués més l'essència de poble, que darrerament s'està perdent. I la divisió que not entre la gent del poble no m'agrada massa, ho canviaria per anar tots més a la una.

Qui t'agradaria que contestàs a aquest qüestionari?...

La meva quinta Xisca Vallès que avui fa els anys i això és el meu regal.

Joan Ignaci Coll Mir

DE TOT UN POC ... COSES DE CA NOSTRA

Qui dies passa, anys empeny

Mes d'abril.

Hem iniciat el mes amb la segona festa de Pasqua. A Mancor hem celebrat el Pancaritat a Santa Llúcia, amb molta concurrència. Aquesta festa antany es feia el dimarts de Pasqua.

La tesi més estesa i acceptada sobre l'origen del nom abril (en llatí, aprilis) és la que defensa que deriva d'aperire (obrir), i que se'l va anomenar així pel fet que durant aquest mes comença la primavera, i les plantes obrin les seves flors, la qual cosa dona pas, per extensió, a obrir-se camí cap a una nova vida. Si el règim de pluges és bo vendrà acompanyat de l'augment de temperatures propiciat per l'allargament del dia i per l'augment de la verticalitat del sol en relació amb la nostra latitud, la qual cosa provocarà un ràpid augment de l'activitat vegetativa de les plantes. Els ocells, que ja es veuen venir la primavera, inicien els seus rituals d'aparellament.

El dia s'ha allargat i els arbres verdeggen a les totes. L'augment del dia, gairebé una hora i mitja, influeix en l'aparició de bones jornades que conviden a contemplar la bellesa del paisatge en aquesta època. La lluna nova (és a dir, que no es veu) és bona lluna per fer una pescada de sards i sardina, tot i que recomana el refrany a qui menja sardina, que deixi l'espina.

Festes

Dia 23 se celebra la festa de Sant Jordi. És el dia mundial del llibre. Dia 25 és Sant Marc Evangelista. Aquesta diada antany se celebrava amb missa, processó i cant de les lletanies dels sants, dites també lletanies majors. A la processó sols hi participaven el clero, l'escolà major i els escolanets cantadors. Sortia pel portal de les dones, anava pel carrer de Santa Llúcia, vora el cementeri voltava pel carrer de Biniarroi i pel carrer General Goded (avui carrer metge *Josep Mateu*) i tornava cap a l'església entrant pel portal dels homes. Es cantava la lletania dels sants, començant per les invocacions al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant contestades amb la fórmula "*Misere nobis*", seguia la llarga llista de sants que es contestava, si sols era d'un sant, amb "*Ora pro nobis*", i si eren més d'un la resposta era "*Orate pro nobis*". Seguien cantant demanant l'alliberament de molts de mals que es volien evitar, per exemple, "*A peste fame et bello*" (*de la pesta, la fam i la guerra*) i a cada un d'ells es responia "*Libera nos Domine*", (*Alliberau-nos Senyor*). Acabava amb la llarga llista de desitjos que eren contestats amb la frase "*Te rogamus audi nos*", (*Et pregam que ens escoltis*).

També molta gent tenia el costum de menjar caragols aquest dia. Actualment a Sineu aquesta festa se celebra i a molts de cellers mengen caragols.

Refranys: "*Abrils i homes vils, d'ençà que el món és món, n'hi ha a mils*". "*Les aigües d'abril totes caben en un barril*". "*A l'abril, cada gota en val per mil*".

Mes de maig.

Començam el mes amb la festa del Treball. A Mancor se celebra la festa dels Amics de la Tercera Edat. El maig es defineix com un mes ben primaveral. De fet, el que normalment succeeix a les Illes, a mitjan maig, és que l'estabilitat es consolida i el temps sec s'imposa. La pluja en comptes de beneficiar, perjudica els conreus i no sol ser massa ben rebuda. La collita es troba molt avançada i els cereals, més que aigua, necessiten sol i calor per acabar de granar bé les espigues i poder segar sense problemes.

Festes

El dia 3 de maig és la festa de la Creu, antigament es beneïen els fruits. Dia 7 se celebra la festa de la mare. També en aquest mes se celebren les festes de l'Ascensió (dia 9). Dia 13 és la Mare de Déu de Fàtima. Dia 14 Sant Matias. Dia 15 Sant Isidre llaurador. Dia 19 Pentecosta, dit també Cincogema i dia 26 la Santíssima Trinitat (dia 26).

Refransys

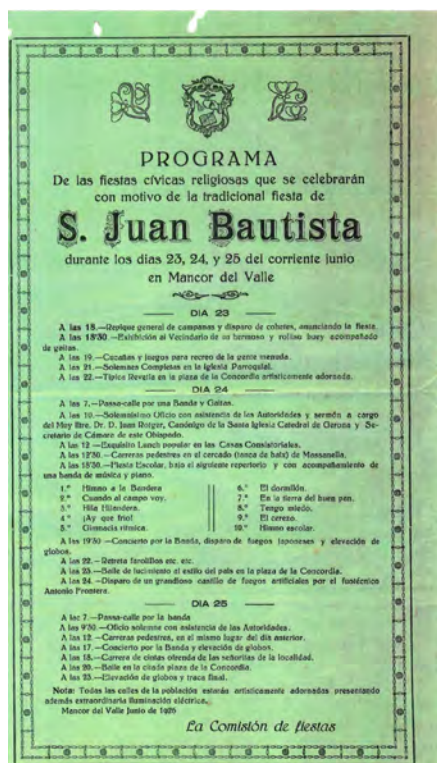
"Maig compassat, compon el sembrat". Pel maig, grana l'ordi i rosseja el blat". "L'ordi no vol veure el juny". "Cada cosa al seu temps i pel maig cireres"

Creu de terme

Mes de juny

Rep el nom en honor a Juno, la deesa romana del matrimoni, la fertilitat i la família, és el mes que obre la porta a l'estiu; totes les plantes i els animals estan en la seva plenitud. L'activitat agrícola més important d'aquest mes era el segar i batre.

Programa Festes Sant Joan de 1926

Amb l'arribada de la calor era un costum molt arrelada el *"Prendre la fresca"*. Els horabaixes, després de la posta del sol, a quasi tots els domicilis es treien cadires davant el portal per aprofitar la fresca després dels dies tan calorosos, hi seia tota la família. Era un acte social ja que els passants es deturaven a saludar o fer un poc de tertúlia, veien passar els passejants sobretot els diumenges i festius que anaven voltant per la plaça de Baix (*abans Plaza José Antonio*), carrer Major, plaça de Dalt (*abans Plaza Concordia*) i carrer Ample (*abans calle Párroco Femenia*). En arribar l'hora de sopar, s'entraven les cadires i fins l'horabaixa següent. La popularització de la televisió va acabar amb aquesta tradició.

Festes

Dia 2 és la festa del Corpus, que es fa en diumenge. Dia 7 és la festa del Sagrat Cor. Dia 13 és la festa de Sant Antoni de Pàdua (vulgarment conegut Sant Antoni dels albercocs). Dia 24 la festa del nostre patró Sant Joan Baptista. Acaba el mes amb les festes de Sant Pere (dia 29) i Sant Marçal (dia 30).

Refransys

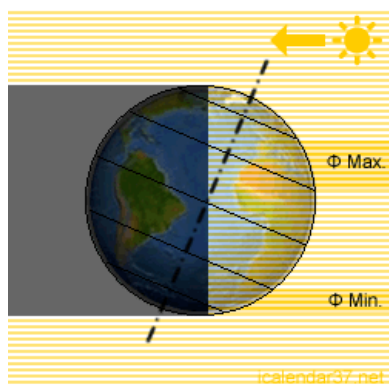
"Juny assofllat, any de molt de blat". "Pel juny comença l'estiu: tot riu i tot viu". "Per Sant Joan, el primer bany". "Aigua per Sant Joan, celler buit i molta fam". "Vianda d'estiu vol regadiu"

Fases lunars

Abril. Quart minvant, dia 2, a les 5:14 h a Capricorn. Lluna nova, dia 8, a les 20:21 h a àries. Quart creixent, dia 15, a les 21:13 h, a Cranc. Lluna plena, dia 24, a les 01:49 a Aquari.

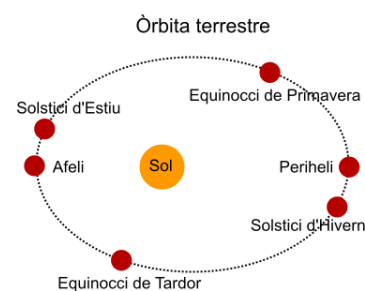
Maig. Quart minvant, dia 1, a les 13:27 h a Aquari. Lluna nova, dia 8, a les 05:22 h a Taure. Quart creixent, dia 15, a les 13:48 h a Lleó. Lluna plena, dia 23, a les 15:53 h a Sagitari. Quart minvant, dia 30, a les 19:13 h a Peixos.

Juny. Lluna nova, dia 6, a les 14:37 h a Bessons. Quart Creixent, dia 14, a les 07:18 a Verge. Lluna plena, dia 22, a les 03:08 a Capricorn. Quart minvant, dia 28, a les 23:53 h a Àries.

Solstici d'Estiu. El dijous 20 de Juny, a les 21:52 h comença l'estiu.

Els raigs del sol arriben a la seva màxima perpendicularitat, pel que el flux de radiació solar que rebem també és màxim.

LA NOSTRA LLENGUA

Refrany popular. *El texts semblen a les olles.*

És una metonímia clara de la causa i l'efecte, en poques paraules, de la semblança entre fills i pares, si intercanviam “*texts*” per “*fills*” i “*olles*” per “*pares*”. Ens recorda la casta, el venir de família, que ja trobàvem en algun altre refrany, si bé amb un sentit més aviat despectiu. Altres proverbis catalans recorden aquest deute genètic: *A tals pares, tals fills; Fill de pare ballador, tot el dia salta, Qui s'assembla als seus, no fa tort al seu llinatge, De tal arbre, tal fruit, Si el pare és músic, el fill és ballador*, S'usa tant en termes elogiosos, quan els fills són tan bons com els pares, com despectivament quan un fill arrossega la mala fama dels pares.

En castellà hi ha l'arxiconeguts refranys *De tal palo, tal astilla, De casta le viene al galgo*. La versió més coneguda d'aquest mateix refrany en anglès és prou literal: *The apple never falls far from the tree* (La poma mai cau gaire lluny de la pomera).

Etimologia d'*olla*. Del llatí *olla*, *mateix significat*, del llatí antic *aula/aula*, pati, atri, olla, del grec *αύλη*, patri, atri. Eot *aula* i els seus derivats tenen el mateix origen etimològic.

Una frase feta. *Fugir-li es coní.*

Deim que “hem perdut el conill” o que “ens ha fugit el conill” quan perdem el fil del discurs, el fil d'allò que volem dir, i quedam com a aturats. Això ens passa a totes les persones i encara que depèn de la situació en què ens trobem, hem de fer un esforç per tal de recuperar el punt del discurs en què quedam tallats o, en el pitjor dels casos, intentar recuperar la idea d'allò que deim, explicam o exposam. “Fugir el conill” ja es veu que és una expressió relacionada amb la caça. Quan els caçadors encalquen un conill, pot succeir que aquest animal s'amagui, donat que solen esser molt ràpids, i que, per tant, el perdin de vista. En castellà tenim frases fetes que volen dir el mateix, com per exemple la següent: “*Se me ha ido el santo al cielo*”.

Usos lingüístics. *Els nostres topònims*

Tenim el costum de castellanitzar els topònims cosa que ens ve del fet que a l'escola, majoritàriament, ens els van ensenyar adaptats i pronunciats a la manera castellana i en els mapes, les guies, i els mitjans de comunicació, fins fa ben pocs anys, només els sentíem o els vèiem escrits en castellà. Els topònims dels territoris de parla catalana s'han normalitzat oficialment (a les Illes Balears el decret que normalitza els topònims va ser publicat en el BOCAIB de 28/4/88), Així i tot encara hi ha mapes, guies i rètols que, per inèrcia o per pesera, no els han esmenat i continuen reproduint les formes castellanitzades.

A més del decret esmentat, podeu consultar el “Nomenclàtor Toponímic de les Illes Balears”, al següent link: <https://notib.iec.cat/>. I si estau més interessats en conèixer la toponímia del nostre terme municipal, podeu consultar el llibre de Gabriel Fiol Mateu, titulat “*Onomàstica de Mancor de la Vall, Llinatges dels mancorins, Toponímia documentada i Vies públiques urbanes,*” que trobareu a la Biblioteca.

Mots en desús

ANYELL, -ELLA Subst. masc. i fem. Documentat a l'inici del segle XI. Deriva del llatí *agnellus*, “anyellet”, diminutiu d'*agnus*, “anyell”. Parlam del fill de l'ovella fins a un any d'edat. Metafòricament es fa referència a una persona molt innocent. Ex.: *Els anyells sempre van darrera sa mare*. Recordem una poesia de Pere d'Alcàntara Penya: *Aquell que és un bon anyell, / trobarà prest un perdut, / que amb la capa de virtut, / voldrà llevar-i la pell*. Àmbit d'ús: totes les illes.

AMOIXAR Verb. transitiu. Documentat al segle XV. Deriva de “moix”, i figuradament a altres acepcions que designen alguna característica del moix (indolència, silenci, astúcia). És l'acció de passar la mà per l'esquena d'un animal per expressar-li afecte o amansir-lo. Ex.: *Quan visitava la finca del seu germà es dedicava a amoixar tots els animals que se li acostaven*. Àmbit d'ús: totes les illes.

AREGAR Verb transitiu. Datat a final del segle XIII. Del llatí *araticare* derivat d'*arare*, *llamar*, i aquest d'*araygar* (per pèrdua de la -t) ha donat “aregar”. És l'acció d'avesar a una bèstia a dur l'arada, estirar del carro o altres feines pròpies del camp. A Lluçmajor hi ha la creença que cal aregar les bèsties en lluna vella, i en el mateix dia de la setmana en què ha caigut Nadal; en cas contrari, les bèsties treuen pèls blancs. Ex.: *Un mul ben aregat és un tresor*. Per extensió, i especialment a Mallorca, també es pot aplicar al fet d'obrar d'una nova manera o obligar a obrar segons la llei. Ex.: *Hem d'aregar aquells joves de tal manera que les seves actuacions siguin cíviques*. Àmbit d'ús: totes les illes.

El passat dia 15 de març, a la Cotxeria de Son Morro, organitzat per la Biblioteca de Mancor i l'Associació Arrels, es va presentar el llibre de Clara Fontanet Abrines, *Sepulcre de fang*. Intervengueren, a més de l'autora, Maria Bel Llompart Fluxà, Joan Torrens i Maria Muntaner (de Lleonard Muntaner, Editor).

Bibliografia

CALENDARI MALLORQUÍ DE 2023. Sa Plaça. Inca 2023

FIOL MATEU, Gabriel. Escrits inèdits.

MARIN, Carles. *Els refranys i les frases fetes*. Editorial Moll. Palma 2006

MOLL MARQUÈS, Aina. Línia directa amb la campanya de Normalització Lingüística. Palma 1993.

PÀMIES, Víctor i PALOU, Jordi. *Els 100 refranys més populars*. Cossetània Edicions. Valls 2002.

SERRA PUJOL, Pere Juli. *Els mots en desús del català de Balears*. Lleonard Muntaner. Palma 2010.

Jaume Gual Mora

ENTREVISTA, Mn VICENÇ MIRÓ MOREY

Vicari de la Unitat de Pastoral de la Mare de Déu.

El passat dia 27 de febrer, d'acord amb el que havíem parlat amb Mn Vicenç, ens trobàrem a la rectoria de la parròquia de Santa Maria la Major d'Inca on ell viu, per fer l'entrevista. Ens esperava a l'entrada i pujàrem al seu despatx. Acomodats entorn d'una taula, li agràrem, en primer lloc, el que hagués acceptat la nostra convidada per fer l'entrevista. Li vàrem explicar el procés que seguiríem per fer-la i sense més preàmbuls començàrem.

Bé, Vicenç, primer on vas néixer i quan?

Jo vaig néixer el 26 de març de 1977 a Palma, concretament a s'antiga Clínica Planes, que estava devora sa Riera i som de sa barriada des Secar de la Real. Una barriada de s'extraradi de Palma que aleshores era una zona rural, actualment és una zona menys rural i més residencial. I molt a prop des Monestir de la Real, que va tenir molts de moments importants llavors en sa meva formació.

Bé, els teus pares què nomien?

Mon pare nomia Pep. Era fuster, ebenista. Va morir fa dos anys.

Treballava a ca vostra?

No, tenia un taller primer en es Camp Rodó, on vivien es padrins. Llavors es va passar al polígon de Can Valero. Posteriorment va fer feina un poc per al seu compte, perquè es taller va haver de tancar, però bé, tenia ses eines a casa i va anar cercant-se sa vida. Era molt bon fuster, molt bon ebenista.

I la teva mare?

Ma mare nom Catalina. De petita vivia a sa pagesia, es va criar en una possessió, El Pino, al Coll d'Esporles. Sabia cuinar molt bé. Jo crec que mu mare va aprendre a cuinar abans que llegir i escriure. Més tard va estar a Son Cotoneret a Establiments, fins que es va casar.

Molts anys després, va esser cuinera de sa comunitat de missioners dels Sagrats Cors de La Real.

Mu mare encara viu, a sa casa des Secar de La Real, on jo em vaig criar.

I has tingut altres germans?

La primera Comunió,
amb la seva padrina

Sí, som quatre. Jo som es quart, es caganiu, es petit. Tenc una germana major, n'Antònia, que viu aquí a Inca i fa feina a s'Ajuntament, a fires i mercats. És sa que s'encarrega de controlar es llocs de venda des mercat des dijous. Quan es va casar, tot d'una va anar a viure a n'es Camp Redó de Palma; però cercant sa tranquil·litat de part forana, va acabar comprant una casa a Inca, al barri des Blanquer, on viu actualment. Tenc un germà que ha viscut molts anys a la Real i ara viu en es Pont d'Inca. És delineant d'ofici i fa feina amb un arquitecte. Llavors tenc una altra germana que viu al Secar de la Real i és funcionària des Govern Balear.

Amb la seva família, camí de la platja

Molt bé. Seguim ara parlant dels teus estudis. On començares a anar a escola, anares al que es deia pàrvuls, ara es diu educació infantil?

Vaig anar a una guarderia que estava devora sa fusteria des Camp Rodó de mun pare, no record com es deia.

Com seguires després els estudis?

Jo vaig passar per dos sistemes educatius. Vaig començar fent sa EGB, una part fins a cinquè a s'escola d'Eugenio López, que ara és Aina Moll, que està a sa plaça des Patins, i vaig acabar sa EGB a Sant Josep Obrer. Quan vaig sa EGB, vaig fer Formació Professional, administratiu –tenc es títol d'auxiliar administratiu–. Després vaig passar a fer es Batxillerat de sa LOGSE, canviant així des sistema educatiu antic al nou, a s'Institut Ramon Llull. Érem es primer grup que feia es nou Batxillerat; vàrem esser es primer primer i es primer segon; a la vegada hi havia companys que feien BUP i COU.

Quan vas tenir, vares ingressar a la congregació dels missioners dels Sagrats Cor?

Tot d'una que vaig acabar es batxiller, vaig començar a fer es pre-noviciat a la Real mateix, i vaig començar els estudis de filosofia. Es dos primers anys vaig anar al CETEM (Centre d'Estudis Teològics de Mallorca), amb es seminaristes. Vaig fer dos anys i després vaig fer es noviciat a Sant Honorat, un any. Vaig tenir de Mestre des noviciat en Pere Riera, que va ser sa persona que més em va marcar a sa congregació. Va ser per a mi un bon amic i un mestre. També el vaig tenir de formador, essent estudiant de teologia. Anys més tard va esser elegit superior general. Va morir relativament jove als 50 anys, d'una malaltia cerebral. Vaig poder-lo acompanyar durant es darrers mesos de sa seva vida, a s'hospital, junt amb es seus germans com amb altres religiosos de sa congregació.

Quan deixares Sant Honorat, on anares?

Me varen destinar a l'Argentina, a Buenos Aires. Allà vaig estudiar teologia a sa Facultat Catòlica Argentina de Buenos Aires, de sa qual era gran Celler (era un títol honorífic) Mons. Jorge Bergoglio, l'actual Papa Francesc, que per aquell temps era Arquebisbe de Buenos Aires. Encara no era Cardenal, el varen nomenar com

a tal quan jo estava allà. Feia poc temps que era arquebisbe de Buenos Aires.

I allà, quan acabares els estudis, vares venir aquí i te varen ordenar aquí?

A Buenos Aires vaig rebre s'ordenació de diaca de mans de Mons. Mario Poli, que era bisbe auxiliar de Buenos Aires, i després va ser arquebisbe i cardenal, substituint en Bergoglio quan el varen fer papa. Després, aquí a Mallorca, me va ordenar de capellà a la Real el bisbe Jesús Murgui. Vaig ser es primer ordenat de capellà a Mallorca per ell quan va venir destinat a l'illa.

Dia de l'ordinació sacerdotal

On vares estar després de l'ordenació de sacerdot?

Vaig viure a Barcelona destinat a sa comunitat dels Sagrats Cor de sa parròquia de la Mare de Déu del Coll. Era una parròquia i també hi havia una escola. Va ser allà on va morir màrtir es mancorí, Pare Simó Reynés, missioner dels Sagrats Cors. Va ser afusellat molt a prop de sa parròquia, junt amb tres germans més de sa congregació, dues religioses franciscanes i una laica que els havia amagat a ca seva. Actualment són, tots set, beats. Sa casa on va morir ja no existeix, hi ha una finca de pisos, però tenc localitzat es lloc.

A sa parròquia de la Mare de Déu del Coll era rector de sa parròquia i també portava sa pastoral de s'escola; hi vaig estar 8 anys.

Durant aquests anys vaig fer dues experiències de vida eremítica, els anys 2011-2012 i el anys 2014-2015. Vaig anar a viure enmig des bosc, a una petita ermita prop de Vic, comarca d'Osona, del municipi de Sant Martí de Centelles. Era una caseta que estava enmig des bosc. Sa primera vegada hi vaig estar uns 8 mesos, i sa segona 10.

Na Joana Maria Alba, present a la conversa, li demana: Com és que te varen destinar a Argentina, si podies estudiar a Mallorca?

Perquè no hi havia altres estudiants de sa congregació a Mallorca. Hi havia un projecte d'ajuntar tots els estudiants, tots es seminaristes de sa congregació en un mateix lloc. Jo vaig anar com a pioner d'aquell projecte. Allà vaig estar amb dos companys argentins, que després varen deixar es seminari, i llavors vaig estar amb companys que eren de sa República Dominicana, de Ruanda, de Camerun i algun del Congo. Hi havia alguns estudiants que després foren companys meus. Per exemple, amb el P. Olivier Lotele Mboba, que actualment està a Sant Honorat des puig de Randa. Va ser company des meu seminari. Com que era una congregació missionera, cercaven un lloc als estudiants, una cosa, en es moment, un poquet estranya. Vàrem ser pioners.

Sabem que t'agrada la música. Té res que veure en la teva afició a la música, haver viscut a Argentina?

Sí, perquè allà vaig aprendre a tocar sa guitarra i vaig aprendre a cantar. Sempre he tengut bona veu, potent, però en aquell temps no estava acostumat a cantar, era molt tímid. Allà un missioner nostre, el pare José Domézain, em va convidar a participar d'un cor en es que cantàvem sa missa Criolla. A partir d'aquí em va demanar que començàs a cantar a ses misses. I jo em vaig treure sa por de cantar. Vaig aprendre a cantar a l'Argentina i paral·lelament també vaig aprendre a tocar sa guitarra d'una manera molt casolana; m'ensenyaren uns d'acords, un ritme; com tot bon argentí (jo ho era d'adopció) vaig aprendre a tocar sa guitarra amb "Zamba de mi esperanza", que era sa cançó en què normalment s'aprenia a tocar sa guitarra.

Seguim ara amb el que parlàvem abans. Després que deixares el Coll on anares?

Sí, quan vaig deixar el Coll de Barcelona vaig aprendre a fer una experiència de vida eremítica, com he dit abans, tot i seguir vinculat a sa comunitat del Coll. Per anar a Barcelona tenia una hora i mitja de caminar, fins a s'estació de tren de Aiguafreda; d'allà, una hora de tren cap a Barcelona. Baixava a Barcelona un cop per setmana.

Quan retornares a Mallorca?

Després de sa primera experiència de vida eremítica, me varen destinar a Sant Honorat, ja que tenia aquesta inquietud per sa vida espiritual. Vaig estar allà un any i mig. Sa meva tasca era col·laborar amb s'atenció de sa casa d'espiritualitat; també realitzava junt amb alguns col·laboradors laics, retiros de pregària contemplativa. Va esser durant aquest temps que va morir el pare Pere Riera, que era Superior General. Era ell qui m'havia permès fer sa primera experiència de vida eremítica. Quan va morir, al cap

A la parròquia del Coll (Barcelona)

d'uns mesos, me'n vaig tornar a s'ermita on havia estat abans (sa meva segona experiència de vida eremítica).

El Pare Riera, va morir a Sant Honorat?

No, estava ingressat a Son Espases i va morir allà. Va tenir una malaltia, una infecció al cervell, que li va produir un deteriorament cognitiu important i el vàrem acompanyar durant dos mesos d'hospitalització. Es seus germans, algun congregant i alguns amics vàrem estar cuidant-lo durant aquest temps de malaltia: fèiem tandes i mai el vàrem deixar tot sol. Quantes nits vaig passar dormint, durant aquests dos mesos, a sa butaca de s'habitació de s'hospital! Curiosament va morir envoltat de tots es que l'haviem estat cuidant.

Després de Sant Honorat vares tornar a fer aquesta experiència de vida eremítica?

Sí, deu mesos. Però vaig veure que no era es meu camí, vaig tornar a Mallorca. Vaig ser destinat a Lluc, on hi vaig estar mig any.

Beneïdes de Sant Antoni

Estant a Lluc vaig començar a col·laborar a la Unitat de Pastoral. Jo coneixia en Toni Vadell ja de l'època de seminari: quan jo vaig començar es primer curs, ell feia es darrer. Tot i que no anàvem al mateix curs, es qui coneixem en Toni sabem que és impossible tenir-lo a prop i no fer-se amic seu. A més, s'any que vaig estar a Sant Honorat, ell pujava bastant a Sant Honorat a fer distintes reunions pastorals, o amb un grup de cursillistes per fer sa reunió de grup. Pensau que ell és de Llucmajor, i Sant Honorat està just per sobre es penya-segat on s'arrecera el Santuari de Gràcia, tant estimat per ell i on està ara enterrat. Després, quan vaig anar a Lluc, ell ja era a sa Unitat de Pastoral i vivia a Inca.

Vaig parlar amb ell, i em va proposar col·laborar amb sa pastoral. Així em varen nomenar Vicari de ses nostres parròquies. Al principi pujava i baixava de Lluc casi cada dia –aquella carretera me la sé, de memòria–. Al cap d'uns mesos vaig demanar s'exclaustració, que consisteix en un període de tres anys en el que vius fora de sa comunitat religiosa. Finalment em vaig incardinar com a capellà de sa diòcesi de Mallorca, desvinculant-me definitivament de sa congregació des Missioners dels Sagrats Cors. Amb sa que va esser sa meva congregació ja no hi tenc cap vincle jurídic, però sí afectiu, ja que va esser es lloc on va néixer i es va formar sa meva vocació sacerdotal.

Ara ens podries dir quatre paraules sobre en Toni Vadell, tu que el conegueres i treballares amb ell?

Bé, en Toni Vadell, tenia una capacitat perquè tothom s'hi sentís amic seu. I ho era realment. Era molt proper. Era una amistat real. Tenia una capacitat de conèixer gent, coneixia tothom. Tothom s'hi sentia amic seu i ho era. No era una cosa que t'imaginaves, o que ell tingués una facilitat per ser simpàtic. Realment era amic teu. Ell va ser es culpable que jo pogués estar aquí a sa Unitat de Pastoral. Va ser sa persona que em va acompanyar per venir aquí. Ell sempre posava un exemple aquí, a Inca, que era es de ses sabates.

L'Església, deia, és com una tenda de sabates, un va a provar-se unes sabates i cadascú ha de trobar sa sabata adequada per a ell. Es nostre lloc d'Església és trobar sa sabata adequada. Per altra part ell,

seguint aquesta metàfora, “era un bon venedor de sabates”: em va ajudar a trobar sa sabata adequada per al meu peu.

I després, quan estava malalt, anares qualque vegada a Barcelona?

Vaig parlar amb ell just abans de sa malaltia. Mesos abans havia vengut al funeral de son pare. Jo el vaig veure malament, estava molt prim, no sabien encara què era lo que tenia. Aquell mateix estiu, el juliol, vaig passar per Barcelona i vaig passar a saludar-lo. Aquell dia ell em va comentar sa malaltia. De fet era es mateix dia que li havien donat es diagnòstic. Va ser curiós. Em digué que sigués prudent perquè encara no ho he dit a sa família. Al cap d'una setmana es va saber que tenia càncer de pàncreas. El qui va estar pendent d'ell durant sa malaltia va esser en Carles, perquè era molt amic seu. Jo sí que sé que en Toni va estar pendent de mi durant sa malaltia. Jo vaig passar mig any a fora, a una residència sacerdotal, perquè hi havia un moment que no me trobava gaire bé; hi havia coses de temps enrere que no havia treballat. Jo havia baixat de Lluç, hi ha coses que sempre mos passen i a vegades hem d'aturar. Després he sabut que va ser en Toni que facilità ses coses. Perquè pogués anar a sa Residència Sacerdotal. He de reconèixer, per vergonya meva, que ell va estar més pendent de mi que jo d'ell.

Passem ara a fer un poc de crítica o realitat de la nostra Església. Quina és la teva visió que consideres de la nostra religió catòlica avui, en el món del segle XXI, com ho veus?

Bé, sa religió catòlica és un conjunt de creences, de ritus, de doctrina, de dogmes. Sa religió sempre és una cosa més estàtica. El que expressa és una fe que és més dinàmica, que és sa trobada amb el Senyor. En el segle XXI estam en un moment de canvi d'època. Jo crec que l'Església catòlica ha de tenir fidelitat en es missatge de Crist, també expressat en sa tradició. No és que anem al Jesús de fa tants d'anys, però donant moltes voltes a sa història d'Església, podem observar que ha tengut sa creativitat que ve de l'Esperit Sant per adaptar-se a cada moment i donar resposta.

A l'Església hi ha hagut santedat, que ho ha sabut fer i hi ha hagut pecat: ambdues realitats sempre es fan present. Sa santedat dona testimoni de fidelitat creativa; es pecat fa mal i és un antitestimoni. L'Església és santa i pecadora.

Davant de la situació actual, que veim molta gent que ha abandonat l'Església, com creus que s'hauria d'enfocar la seva actuació avui; si és que s'ha d'enfocar per esser més atractiva o no més atractiva, si no que sigui que la gent que es convenci?

No és una feina de màrqueting, sinó feina de fidelitat i d'autenticitat. Però s'ha de despertar aquesta fidelitat. S'ha de treballar. Crec que si es treballàs més, evidentment en petites comunitats, l'Església pot seguir donant testimoni de Crist. Sempre units a Ell: “sense mi no podeu fer res” (Jn 15, 5), diu el Senyor. Jo ho compar un poc amb el que va passar a Inca amb ses fàbriques de sabates.

A Inca hi havia moltes fàbriques de sabates. Jo crec que amb sa globalització va venir un temps que ses fàbriques d'Inca no podien competir amb preu en es mercat asiàtic, però sí en qualitat. Quines fàbriques s'han mantingut? Ses que han fet sabates de qualitat...

Nosaltres som pocs, i serem menys: això no ho podem aturar perquè ja no depèn de nosaltres. Jo a vegades ho compar amb un arbre que es va fer molt esponerós i que ara té moltes branques que s'han secat. I si volem salvar s'arbre, no queda més que fer una exequeiada grossa.

Què penses de l'actitud que té el papa en relació a la visió d'una Església de futur, en relació a altres bisbes que tenen una visió molt diferent a la seva?

Al Papa se l'ha d'escoltar, primer perquè és el Papa i és es cap de l'Església, és vincle de comunió entre totes ses esglésies particulars. Però també se l'ha d'escoltar perquè és un home de comunió: és a dir, dins l'Església hi pot haver moltes sensibilitats distintes, i el Sant Pare és qui les pot entendre, cercant sempre sa unitat. Normalment hi ha grups que per s'esquerra o per sa dreta poden reivindicar sa seva identitat i a vegades excloent sa resta de l'Església.

El papa actual té una visió de conjunt, de comunió, sempre mirarà de poder incloure totes ses sensibilitats. Jo sé que hi pot haver sensibilitats distintes, per exemple l'Església d'Alemanya, que fa una cosa molt avançada i a s'altre extrem hi pot haver es més conservadors que estan criticant contínuament i exigint al Papa que no cedeixi. En aquests moments jo crec que sa centralitat està amb es magistrat del Papa, perquè ell té una visió de conjunt i té aquest ministeri que se li ha encomanat de unir es vincle de comunió a l'Església i poder acollir totes ses sensibilitats.

Un exemple molt concret. Consideres que la dona, que només se l'ha tinguda en compte dins l'Església per fer coses insignificants, adornar, neteja, qualque lectura a la missa i poca cosa més. Trobes que podrien ser diaques a l'Església d'avui?

Bé, sa dona... No sé si ha estat marginada, tal vegada no sempre tenguda en compte. Certament, si vas a una comunitat parroquial un diumenge a missa, veuràs que sa majoria de gent que ve a missa són dones. Com es tradueix aquest percentatge en dones amb una participació real de sa dona dins de l'Església? Jo crec que no es tracta de plantejar es tema de ministeri, que ja està definit o més tancat per diferents motius. Tampoc podem caure en ses modes (Jesús és es mateix ahir, avui i sempre!). Però sí que hi ha molts d'àmbits on s'ha de tenir present sa dona dins l'Església: respecte, bon tracte, tenir-la present... No sols en l'Església, sinó també dins sa nostra societat, que tot i que es diu molt avançada, en àmbits com violència, xarxes socials, sa manera de relacionar-se entre es joves, falta de respecte... queda molt per avançar.

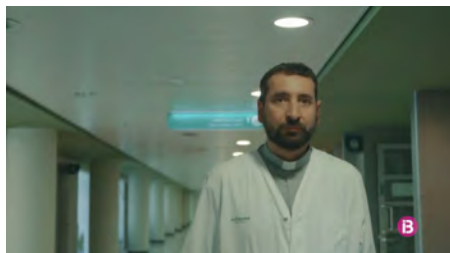
En el seu despatx durant l'entrevista

Un altre tema. En relació al celibat, què opines que hauria de ser voluntari o obligatori per a una persona que vol ser capellà?

Es tema des celibat només s'exigeix a l'Església catòlica llatina. Hi ha esglésies catòliques des ritus oriental on no s'exigeix es celibat. Tampoc a ses esglésies Ortodoxes. Parl de ses esglésies catòlica i ortodoxa, perquè són ses que consideram que tenen sagraments vàlids; un altre tema són ses comunitats eclesials protestants amb ses que compartim sa fe en Crist, sa Paraula de Déu, però no sa realitat sagramental –no tenen sagraments vàlids–. Cal tenir en compte que en aquestes esglésies no es casen els ordenats, sinó que s'ordenen es casats: després de rebre es sagrament de s'ordre, no es canvia s'estat. És sa mateixa praxi que tenim a l'Església llatina amb es diaques permanents. Per això, quan a una església de Ritu Oriental un candidat rep s'ordre Sagrat, si no s'ha casat abans, està cridat a viure es celibat (als preveres cèlibes se'ls anomena “hieromonjos” –monjo sagrat– i se l'equipara a sa disciplina de sa vida monàstica, on sí s'exigeix es celibat). En tot cas, hem de considerar es celibat en l'Església llatina com a un do, no com a una maledicció. De fet, els ortodoxos valoren positivament sa praxi de l'Església catòlica en aquest tema.

¿Què passa quan un prevere s'enamora i decideix deixar es ministeri per a viure en matrimoni? En aquest cas l'Església està cridada a ser mare, i a acompanyar aquells preveres que abandonen es ministeri per a casar-se.

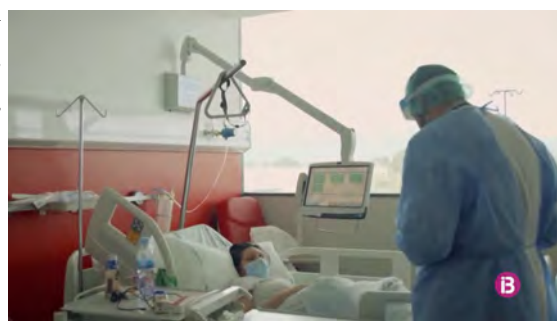
Una acció cristiana que dus a terme des de fa anys, visitar els malalts. Record que vaig veure en temps de la pandèmia, la teva intervenció a la TV, on te presentaves i explicaves molt bé la teva feina a l'hospital de Son Espases i que avui encara fas altres centres sanitaris. Ens en pots parlar un poquet?

Capellà a Son Espases

Vaig caure un poc per casualitat en sa pastoral de sa salut, perquè feia falta un capellà a s'hospital d'Inca i vaig començar a anar-hi un dia a sa setmana. A partir d'aquí me vaig anar implicant més; llavors també vaig començar a anar a Son Espases, on me va agafar sa pandèmia. Vaig sortir llavors en un programa que s'emetia a IB3 que es deia "La vida a Son Espases". Va ser una tasca que a mi me va

anar agradable, el poder escoltar, acompanyar en es dolor; a vegades tasques ministerials, administració de sagraments. Impressiona molt, donar sa Unció des malalts, sobretot quan sa persona és conscient. A vegades he sortit d'una habitació d'administrar es sagrament en es darrer moment de sa vida des malalt i me dic a mi Mateix: "just per aquest moment val sa pena ser capellà". Quan veus una persona que és conscient, que es despedeix, que fins i tot, li pots resar una Salve o cantar un cant religiós en sa persona que s'està despedint, surts tremolant de s'habitació, pes moment tant transcendent que hem viscut...

Visitant un malalt en temps de la pandèmia

En un moment donat vaig arribar a estar a quatre hospitals, es Comarcal d'Inca, Sant Joan de Déu d'Inca, Son Espases i sa Clínica Planes. Al Comarcal d'Inca i a Son Espases hi havia altres capellans i ens distribuïem es dies d'estar allà.

Vivint a Inca havia de pujar i baixar a Palma i al final vaig acabar anant sols als hospitals de sa nostra comarca: Comarcal d'Inca i a Sant Joan de Déu també d'Inca. S'experiència a Son Espases en temps de sa pandèmia, sí que va ser una experiència intensa. Ja sa Setmana Santa de 2020 vaig començar a visitar malalts de covid a s'UCI.

A Sant Joan de Déu d'Inca hi ha una sèrie de places de malalts pal·liatius, geriatria i neuro-habilitació, gent que ha tengut ictus i és una feina a vegades d'administrar sagraments, altres d'escoltes de fer companyia. A mi sempre m'agrada dir, que Jesús va dedicar molt de temps a curar malalts i expulsar dimonis, que és sa malaltia en sa dimissió més interior, més anímica.

A mi me consola que el Senyor m'hagi escollit per estar en una planta de pal·liatius; es sentit de sa vida canvia molt, s'imposa un altre ordre de valors...

Ens podries dir com es desenvolupa la teva vida durant un dia normal?

Cada dia es diferent, però bé, més o menys normalment jo me sol aixecar prestet. Primer de tot començ a fer sa meva pregària personal; jo aquí tenc sa sort que puc fer-la davant sa capella del Sant Crist d'Inca (una imatge tan venerable!), allà hi ha el Santíssim, sa presència viva del Senyor; amagada en el Sagrari... Després, si puc, surt a caminar una horeta, i llavors me preparar per anar a s'hospital.

Comarcal o al de Sant Joan de Déu, un i altre estan molt a prop, i si per necessitat he d'a-nar a un o altre ho puc combi-nar molt bé. Es dos hospitals tenen dinàmiques distintes, però ses dues m'agraden molt. A ve-gades a

Sant Joan de Déu hi vaig algun horabaixa. Després vaig a dinar. Horabaixa vaig per ses parròquies a dir missa o a fer catequesi. En relació a ses misses, ens anam repartint normalment entre setmanes. Jo es dilluns sol celebra a Santa Maria la Major i normalment dimecres a Caimari, es dijous a Selva o a Sant Domingo i es divendres celebr es matí a sa residència d'ancians. També es vespre algun dia tenc reunions i altres no. I com que m'aixec prest, també m'agrada anar-me'n a dormir, prestet. Es dissabtes, normalment, celebr l'Eucaristia a Mancor, on també ajut a sor Maribel, en Biel i n'Estrella a acompanyar es nins de catequesi.

Ara, amic Vicenç et vull fer una pregunta que sempre faig a la persona que entrevist. La revista està a la teva disposició. Què diries al poble?

Primer de tot, li donaria ses gràcies, perquè és un poble on m'hi trob molt bé, normalment hi vaig a fer catequesi i es dissabtes a dir missa, també hi sol fer es funerals. També particip en ses activitats que puc que es desenvolupen al poble. Resumint diria que m'he sent molt ben acollit, ja són bastants d'anys que estic a Mancor i m'hi trob molt còmode.

En segon lloc també diria que continuem aquesta dinàmica; Mancor és un poble que té molta vida. Ho veus quan hi ha festes, quan s'organitza una cosa o una l'altra, sa gent es mou, és un poble que sap fer coses. A mi m'impresionà molt, quan hi havia en Josep Ramon de rector, que vàrem pagar sa reforma de ses campanes just en dinars i altres col-laboracions.

També me'n record que vaig estar molt content quan vàrem gravar s'himne de Mancor, te'n recordes? Va ser un regal per a mi que em convidassin a cantar s'himne i a fer sa gravació.

Per això repetesc, com he dit abans, que animaria a continuar amb aquesta dinàmica de col-laboració mútua, de fer coses, d'aquesta identitat de poble. Jo sempre dic quan he de definir Mancor, que és un poble que no és de pas, és una vall que té una identitat molt, molt pròpia.

Per acabar, com a Vicari de Mancor i com a cristià, desitjaria que així com Mancor ha tengut una tradició cristiana, en altres temps. També per sa proximitat amb Santa Llúcia, on hi hagut trobades de matrimonis, exercicis, etc. Jo m'agradaria que Mancor pogués redescobrir ses seves arrels cristianes, que pogués redescobrir sa seva identitat cristiana.

Hem passat gairebé una hora parlant amb en Vicenç, a qui agraïm les seves respostes. Hem pogut comprovar que té un coneixement molt exhaustiu del nostre poble. Li desitjam que molts d'anys pugui estar entre nosaltres. Abans d'acomiarar-nos na Joana Maria Alba va fer algunes fotos que podeu veure en aquestes pàgines.

Jaume Gual Mora

Joana Maria Alba, fotografia

A S. Llúcia amb ses religioses

EIEL MONTAURA

Després de les vacances de Nadal, encetàrem el segon trimestre, començarem l'escoleta amb les piles ben carregades d'energia. I, tanta sort, ja que les primeres setmanes les dedicarem a decorar i treballar Sant Antoni, cantarem gloses, contarem contes, férem màscares de dimonis, vérem fotografies del nostre poble engalanat i dels nostres foguerons i, tots junts, vàrem berenar de pa amb sobrassada per concloure la festa i dir: *Adéu a Sant Antoni i tots els seus dimonis, fins l'any que ve!*

No ens donarem compte i arribà el Dia de la Pau, les nostres famílies ens ajudaren a engalanar les branques d'arbre que tenim a la nostra entrada, plenes de manetes dels nostres infants i amb un paraula d'amor, de pau, d'estima, de desig.

Però enguany, tot arribà molt prest... així que, quasi sense adonar-nos ja érem a la setmana de Carnaval, una setmana carregada d'il·lusió i fantasia. Portarem calcetins de cada color, un altre dia el cap ben engalanat, la cara pintada, una disfressa lliure i el darrer dia de la setmana tota l'escoleta: infants, famílies i mestres disfressats de ovelletes sortirem fins al pavelló per fer una gran berenada plegats, una mica de festa... i unes bones ballades!

Ara bé, tanta bauxa, tanta bauxa no és ben vista... sobretot per una persona que no tardà gens ni mica en arribar: la Jaia Corema. Una vella malhumorada, amb 7 cames, unes esgrelles i un bacallà, nas gros, peus petits. D'aquesta manera, sabem que la Jaia Corema ens marca les 7 setmanes que falten per l'arribada de la Pasqua. Mentre, pintem les nostres pròpies jaies, contem contes, pintem una jaia gegant i molts de peus amb diferents tipus de sabates, ens preparem per fer crespells. Cada classe ha fet un parell de palanganes, de mil formes divertides: estrelles, cors, dimonis, pepa pig, redones, quadrats, animals... i no us podeu ni imaginar la oloreta que fan, boníssims!

I entre tant de tràfec hem de celebrar l'arribada la primavera. Una estació, on l'escoleta donam la benvinguda i, ens arriba, carregada de bon temps, caloreta, colors i animalons que descobrim en el nostre jardí.

Així doncs, entre rutines, aniversaris, contes, noves propostes i joc arriben unes bones i merescudes vacances de Pasqua. Unes vacances que aprofitem per passar temps amb les nostres famílies, fer nous descobriments i experimentar, viure tradicions i noves aventures, descansar i jugar.

ANIVERSARIS ESCOLETA

MARTÍ

MARTINA

CHLOE

ASHLEY

GALA

ILIÀ

JAINA

NÚRIA

MIREIA

LLUC MERLLÍ

PERE

OLIVIA

MIQUEL

AMICS DE LA 3r EDAT

Benvolguts amics, volem fer un breu resum de diverses activitats que hem fet aquest primer trimestre del 2024.

Dia 4 de febrer, celebràrem al Casal de Cultura el primer Dinar d'Amics, que anomenem el dinar dels darrers dies. El temps de Quaresma s'acosta, i la tradició és establir un període de reflexió i penitència. La gran majoria dels nostres socis són bastant majors i estan molt satisfets amb la conservació d'aquestes tradicions, les quals venen de molts anys enrera. Concretament, d'ençà que crearen l'Associació l'any 1980, però no va ser constituïda i registrada fins el 15 de març de 1987, set anys després.

Vull aprofitar per recordar que l'impulsor i creador de la nostra associació, fou el batle Gabriel Pocoví Pou, i Jaume Arrom Martorell va ser el primer president. Actualment, la presideix Jaume Martorell Martorell, que va prendre possessió el 7 de juliol del 2012. Vull tenir també un especial agraïment als dos presidents que durant aquests trenta-set anys, també varen lluitar de valent, perquè el dia d'avui estiguem aquí il·lusionats per continuar la gran tasca que ells començaren, D. Arnau Sastre Mora i D. Lleonart Pocoví Serra.

Fet aquest breu resum històric, tornaré al dinar en qüestió i detallant-vos el menú perquè us faceu una idea del que vàrem compartir a taula aquest dia.

Picada de greixonera, Fava Pelada, Ensaimada amb tallades, Vi, refresc i cava, Cafè i Licors

Gràcies als 90 assistents que vinguéreu a compartir aquests moments amb nosaltres.

Abans d'acabar, volem informar-vos de tres activitats que farem durant els mesos d'abril i maig.

La primera és un cap de setmana d'hotel, del 26 al 28 d'abril, serà al Green Garden Aparthotel de Cala Ratjada. La segona és el dinar de dia 1 de maig, el qual es fa per celebrar l'aniversari de l'associació, que enguany tornarà a

ser a Binicomprat. Pel que fa a la tercera, el divendres 17 de maig anirem a Lluç a oferir l'ofrena a la Mare de Déu, tindrem també l'opció de dinar a les cases de Son Sant Martí.

Moltes gràcies per ser aquí.

Una forta abraçada, i salut per molts d'anys.

Biel Llobera

RESUM D'ACTUACIONS D'ARRELS

El passat 30 de desembre Arrels va organitzar la presentació, un fet nou, de la novel·la de **Francesc Ribera i Toneu**, conegut amb el malnom de "Titot", titulat "El silenci que heu de témer" ambientat a la Mallorca del segle XVII, on encara cuejava la revolta de la Germania i eren diaris els enfrontaments entre les faccions de Canamunt i Canavall. Història contada des de la perspectiva de na Joana, filla d'una família noble dels Canamunt i ens descriu amb molt de detall la vida d'aquells dies, les diferències entre les classes socials i com ella, una dona a un món masculí, intervé de manera intel·ligent però invisible...

L'acte es dugué a terme dins la cotxeria de Son Morro, engalanada per l'esdeveniment, al migdia del dissabte, abans de dinar.

Fou un èxit d'assistència ja que vingueren més de 40 persones a l'acte i, dit d'en Titot, fou el segon acte de presentació amb més públic que havia tingut, i això que duia més de 3 mesos de gira per les Illes, Catalunya i València. Va vendre tots els llibres que dugué i pels que no en teniu un ja sabeu què heu de comprar.

Al dia següent, les colles de xeremiers i cavallets varen brillar a la, molt possible darrera, celebració de **la Diada de Mallorca** el dia 31 de desembre, ja que el Govern Balear l'ha traslladada al 12 de setembre. N'Antònia Fontanet i na Nura Gonyalons, llegiren, com ve sent tradicional, el poema "La Colcada" de Pere d'Alcàntara Penya. Feia un bon sol i a les 11 del migdia es podria dir que pareixia un dia primaveral, encara que no va contar amb molt de públic, però els que hi eren foren més que suficients per celebrar la Diada de Mallorca.

L'experiència de la presentació del llibre d'en Titot ens va animar a celebrar més actes d'aquesta mena i va tocar el torn a **una mancorina**, na **Clara Fontanet Abrines**, de "Ca's Miet".

El divendres 15 de març, a les 20:00 h, també a la cotxeria de Son Morro, amb la col·laboració de na Maria Bel Llompart, na Catalina M. Llabrés en representació de la Biblioteca municipal i Maria Muntaner de l'editorial Leonard Muntaner va tenir lloc la presentació del poemari "Sèpulcre de fang", primer llibre de na Clara.

Va obrir l'acte en Joan Torrens amb un breu resum de la vida i obra de l'escriptora. Na Maria Muntaner, editora, va parlar del pròleg del llibre i finalment na Maria Bel i na Clara varen conversar damunt el poemari, l'evolució de na Clara i la maduració dels seus poemes.

A l'acte hi assistiren més de 60 persones, fet que sorprengué a tots els organitzadors i emocionà particularment a na Clara, tant pel fet de ser la primera presentació del seu primer llibre com pel fet de quel' èxit de públic (i vendes) es realitzàs al seu poble natal.

Na Clara, tal com ho va fer en Titot, es dedicà a firmar tots els llibres que es vengueren, sempre amb una riulla d'orella a orella i acabarem ben entrada la nit, amb tot el menjar acabat i amb un glopet d'herbes casolanes, brindant pels nous èxits de l'escriptora.

Fou un dia de molt de vent, els nostres dos gegants, en Joan i na Llúcia, pogueren també pujar al monestir i es varen refugiar dins la clasta del monestir, a l'entrada de la capella, on descansaren fins que devers les quatre vàrem baixar al poble, a seguir amb la festa.

JUNTA LOCAL

Per a tothom és conegut que la pràctica habitual d'exercici físic millora la imatge corporal, l'autoestima, fins i tot l'humor, la sociabilitat, genera noves habilitats,... A més, és un mitjà eficaç en la prevenció de nombroses patologies, millora el funcionament cardíac, redueix la demència i depressió, l'osteoporosis,... Inclús està demostrat que l'activitat física regular, disminueix la incidència de, com a mínim, tretze tipus de càncer, especialment dos dels càncers més freqüents, el càncer de mama i el de còlon.

El càncer disminueix la bona condició física i l'estat de salut del pacient. En conseqüència, haver fet activitat física abans de caure malalt és vital a l'hora d'enfrontar-se a aquesta dura malaltia i millora la qualitat de vida.

Per aquest motiu, es recomana un mínim estàndard de 30 minuts de marxa (no passeig!), 5 dies a la setmana. Evidentment, com més exercici millor i no oblidem que el sedentarisme incrementa la debilitat muscular que, a la vegada, produeix cansament, acumulació de greix corporal i la disminució de la motivació.

Voldríem agrair a l'ajuntament haver comptat amb l'aecc en la planificació dels actes per a celebrar el Dia internacional de la Dona.

Una caminada solidària que dóna molt de per sí, fomentar l'exercici físic com a prevenció i recaptació de fons per col·laborar amb les iniciatives per a la lluita contra el càncer.

Moltes gràcies a tots els participants per aconseguir 233,89 € per a l'aecc.

**Junta local
de l'aecc de Mancor**

CEIP MONTAURA

I l'indeturable pas del temps ens aboca una vegada més al parèntesi definit per temps de Primavera i Pasqua.

Un dels trets que caracteritza la tasca docent és que les circumstàncies ens obliguen a inventar-nos i reinventar-nos de manera contínua per embolcallar de màgia, il·lusió i noves quimeres tots i cada un dels dies que configuren els cursos escolars.

Aquesta vegada idò, hem decidit, amb la implicació de tota la comunitat educativa, fusionar dos elements universals: música i solidaritat. Hem dedicat les acaballes d'aquest trimestre a activitats diverses amb l'objectiu d'apropar els nins al coneixement dels instruments i balls tradicionals de la cultura popular: boleros, ball de bot, pòsters divulgatius, taller d'elaboració d'instruments...

El colofó ha estat la carrera solidària que gràcies als nostres patrocinadors ha anat en benefici d'Adiba i que, com no podia ser d'altra manera, ens ha tocat la corda sensible!

I tot i que nosaltres no l'acabam la corda, no vos volem posar el cap com un timbal i ens acomiadarem contents com unes castanyetes! Abans però, ara que encara estam en dansa volem compartir-vos aquestes imatges que són una mostra de tot plegat! Des d'aquí també volem donar les gràcies a tots els que ho heu fet possible!

Bones festes de Pasqua!

PARRÒQUIA SANT JOAN BAPTISTA

Setmana Santa i Pasqua: quatre “díptics” per a la contemplació del misteri Pasqual

Aquests dies hem viscut a la parròquia de Mancor, la principal celebració de tot l’any litúrgic: la Pasqua de la Resurrecció. La setmana Santa, que comença amb l’aclamació joiosa de Jesús com a Rei el diumenge del Rams i culmina amb la Glòria de la Resurrecció (passant per la passió i la mort), ens convida a contemplar els principals misteris de la nostra fe. Festa de contrastos, de llum i ombres, de mort i vida, que volem expressar en aquesta col·laboració a partir de quatre “díptics” (escenes dobles), per a quatre moments d’aquesta setmana:

Primer díptic: Diumenge del Ram i de la Passió.

El diumenge del ram es llegeixen dos evangelis: l’entrada de Jesús a Jerusalem, aclamat per les multituds; i el relat de la passió. Ambdues lectures són preses de l’evangeli corresponent al cicle que toca (enguany, cicle B, les hem llegit de l’evangelista Marc).

Aquesta dualitat té l’origen a l’edat mitjana. Inicialment, era un diumenge en què es llegia la Passió del Senyor, i era com a una introducció a la setmana santa; però els peregrins que anaven a Terra Santa, especialment els de la Gàl·lia, observaren com allà,

aquest diumenge es feia una processó des de la Muntanya de les Oliveres fins a Jerusalem, celebrant l’entrada triomfal de Jesús en aquesta ciutat, i aclamant-lo amb rams d’olivera i palmes. Portaren així aquesta tradició a occident, de manera que el diumenge del Ram començam amb la benedicció dels rams, la lectura de l’evangeli, i una processó fins a l’església, on després se celebra el diumenge de Passió.

A Mancor ho vivim de manera molt entranyable: els rams són fets amb olivera portada de la possessió de Massanella, junt amb un brot de llorer. A més, tot s’ha de dir, són ben hermosos i generosos.

A mi aquesta dualitat (entrada triomfal de Jesús i la contemplació de la passió) em fa pensar en quantes vegades aclam i celebr al Senyor en els moments d’èxit, de triomf; però després, quan ve la creu, sovint l’abandon, com feren els deixebles... tan de bo el Senyor amb doni la fe d’aquelles dones que saberen romandre al peu de la creu.

Segon díptic: Eucaristia i servei.

Durant un sopar pasqual, un sopar de comiat (el darrer que feia Jesús amb els seus deixebles) va realitzar dos gestos impressionants, dues accions sacramentals: va partir el pa i compartir el calze ple de vi, instituint l’eucaristia; i va rentar els peus dels seus deixebles, ensenyant-nos a servir-nos humilment als uns als altres...

Des d’aquell dia cada setmana celebrem l’eucaristia, on ell es fa present amb el seu Cos i la seva Sang; i cada dia som cridats a continuar aquesta eucaristia existencial, rentant els peus al nostre germà, servint humilment als altres...

La Casa Santa

Tercer díptic: Mort del Jesús i descens als inferns.

“M’ha estimat i s’ha entregat per mi” (Ga 2,) li agradava dir a Sant Pau, contemplant el crucificat. Jesús, a la creu, dona la vida, i aquesta és la major manifestació del seu amor en vers nosaltres. És el divendres Sant. Enguany, després de la celebració en la que adoram la creu, hem fet un *via crucis* pel poble, i el

davallament... acabant a l'església, escenificant quan Josep d'Arimatea i Nicodem depositen el cos de Jesús en el sepulcre...

I comença el dissabte Sant, el gran silenci... un antic sermó d'un autor anònim ens narra com el Senyor, durant aquests dia, descendeix als inferns, al lloc on la mort t'he retingut a Adan i Eva, i a tota la humanitat després d'ells... Amb la creu, romp les portes dels abismes, desperta a aquells que dormien i els retorna, no ja al paradís primigeni (l'Edén), sinó al cel mateix:

“A tu t’ho man: aixeca’t, tu que dorms, perquè jo no et vaig crear perquè et retinguessin, lligat, a l’abisme. Alça’t d’entre els morts, que jo en som la vida” (D’una homilia antiga sobre el gran Dissabte Sant)

Quart díptic: la tomba buida i la presència plena.

Arriba el gran dia de la Resurrecció del Senyor. La intuïció d'unes dones, que en el més profund del seu cor no han perdut l'esperança, els hi fa descobrir la tomba buida. L'evangeli de sant Joan dona importància, en aquest episodi, a dos personatges: Maria Magdalena i el misteriós “deixeble estimat” (que la tradició cristiana identifica amb l'apòstol Sant Joan).

“El diumenge, Maria Magdalena se’n va anar al sepulcre de bon matí, quan encara era fosc, i va veure que la pedra havia estat tretta de l’entrada del sepulcre”. (Jn 20,1)

El sepulcre buit esdevé un signe de credibilitat de la resurrecció. De fet, més envant ens diu que el deixeble estimat, contemplant l'escena del sepulcre buit, amb el llençol d'amortallar aplanat, “ho va veure i cregué” (Jn 20,8).

Signes de credibilitat en la resurrecció són per a mi el sepulcre buit. És impossible que uns deixebles acovardits, que havien abandonat Jesús en el moment més difícil, s'haguessin atrevit a burlar els guardians del sepulcre i robar el cos. Però també són signes de credibilitat el testimoni dels deixebles: passen de restar amagats i amb por a anunciar, amb coratge i alegria, que Jesús és viu! I també és un signe de credibilitat la fe de tants i tants cristians, durant aquests dos mil anys de cristianisme, que n'han donat testimoni.

I tanmateix, el sepulcre buit (els signes de credibilitat) sol no ens basta. Ens falta una presència. I és que, la fe inicial d'aquell deixeble estimat que “ho va veure i cregué”, és complementa amb presència plena d'un Crist ressuscitat que surt a l'encontra, que es manifesta... l'experiència de la resurrecció és sempre una trobada joiosa amb el Senyor:

“Jesús li diu: –dona, per què plores? Qui cerques? –Ells, pensant-se que era l’hortolà, li respon: –Si te l’has emportat tu, digue’m on l’has posat, i jo mateixa me l’enduré. –Li diu Jesús: –Maria! –Ella es gira i li diu en la llengua dels hebreus: –Rabuni! (que vol dir “mestre”)... (Jn 20,15-16)

Que també nosaltres, aquest temps de Pasqua, puguem fer aquesta trobada amb Jesús Ressuscitat que pronuncia el nostre nom i ens dona vida per sempre!

Processó de l'encontre

Mn. Vicenç Miró, Vicari

Visita a Mancor de la Vall d'un grup de persones del GEDEM (Grup Excursionista de Mallorca)

El diumenge dia 10 de març passat, un grup del GEDEM, acompanyats per Guiem Daviu foren rebuts a la Biblioteca per Jaume Gual, la bibliotecària Cati Llabrés i la coordinadora de la revista Montaura, Maria Bel Llompart.

La planificació de la jornada constava d'una conferència de Jaume Gual sobre la vida dels Carboners de Mancor de la Vall amb la visualització de l'activitat duta a terme per l'Associació d'Amics de la Tercera Edat de Mancor, del dia 20 de maig al 6 de juny de 1988, on es va reviure com treballaven el carbó els mancorins, anys enrere. També el grup va pujar a Biniarroí i després dinaren al restaurant de sa Piscina de Mancor.

A la conferència en Jaume Gual va explicar, de forma breu, alguns fets notables de la vida del nostre poble:

L'emancipació respecte a la vila de Selva. . No va ser fins l'any 1925 quan, gràcies al *Estatuto Municipal* del ministre José Calvo Sotelo, es pogué constituir el municipi llavors dit Mancor del Valle. L'any 1984 fou oficialitzat el nom de Mancor de la Vall. (l'any que ve 2025 se celebrarà el primer centenari).

Economia

Al final del segle XIX l'economia de Mancor estava basada fonamentalment en l'agricultura. Els pilars d'aquesta eren l'elaboració del carbó de llenya i la producció d'olives i oli. A l'estiu era quan treballaven els ranxers, tal i com eren anomenats els que es dedicaven a la confecció de carbó, sobretot d'alzina.

Després es va passar el vídeo en el qual es va poder veure com feien feina els mancorins en els ranxos de carbó a la muntanya, una vida dura, que s'iniciava entre Pasqua i les festes de Sant Joan, durava, més o manco, fins el setembre.

Jaume Gual Mora

CE MONTAURA

Futbol femení

Lliga Futbol 5 femení, categoria Aleví/ Infantil.

És una lliga nova que va començar la temporada passada. Aquest any només s'han inscrit 6 equips: Atlètic Montaura, Palmanyola, C.D. Ses Salines, Artà, Sta. Catalina i Sant Jordi. En total s'han realitzat 10 partits i l'Atlètic Montaura els ha guanyat tots, posant-se al cap damunt de la lliga. La lliga va començar el 25 de novembre fins el 16 de març.

A dia d'avui estan jugant una Super Copa que va començar el 8 d'abril.

Lliga Futbol 7 femení, categoria Aleví / Infantil.

La lliga va començar l' 11 d'octubre i va acabar el 6 d'abril, amb un total d' 11 equips, en el que el Montaura ha quedat en 3r posició.

RACÓ INFÚS

Aquell matí, un pagès tornava a ca seva. Cap dret a fora vila. Anava desesperat!. Cap entitat de crèdit li deixava doblers per a poder pagar els deutes dels subministraments pel ramat. Quan duia molt caminat, es va aturar de cop davall un arbre i digué en veu alta

– Vendria la meva ànima al dimoni per poder tenir doblers i pagar els deutes!. Que me'n direu, a l'instant, el dimoni va ser present.

– Que te passa! – va demanar el dimoni.

– Els deutes d'alimentar el bestiar m'aclaparen! – contestà el pagès.

- Si em vens la teva ànima – manifestà el dimoni - et puc donar una gerreta que cada vegada que hi posis la mà a dins trauràs doblers.

– Feta està la barrina! – contestà el pagès.

El dimoni, mentre es fregava les mans, va puntualitzar el que més l'interessava

– I quan em lliuraràs la teva ànima?.

_Quan aquest arbre que ens dona ombra no tengui fruit! – va respondre el pagès.

-Idò fet el tracte! – indicà el dimoni mentre es fregava les mans una i una altra vegada pensant que havia fet un bon negoci.

Per acabar el dimoni digué

- Jas la gerreta!, ens veurem després de la collita del fruit d'aquest arbre.

El pagès va agafar la gerreta, va passar la mà pel coll i en treure-la va tenir un bon feix de bitllets. Va pagar els deutes i va donar doblers a altres pagesos que es trobaven amb les mateixes condicions. Només havia de ficar la mà a l'interior de la gerreta i treia els doblers que necessitava. Encara i tot aquest trull tan intens, la vida del pagès era tranquil·la. Ell va pagar els seus deutes i els seus veïnats pagesos també.

El dimoni es va mal pensar. Un dia que el pagès tornava del poble i davall el mateix arbre el dimoni el va escometre:

- Que no penses que m'has de lliurar la teva ànima? va demanar el dimoni.

- Si que hi pens!, respongué el pagès, però quedarem que la lliuraria quan aquest arbre no tengués cap fruit !, va respondre el pagès.

– Exacte! diu el dimoni, afegint a continuació - i fa dos dies que li recolliren el fruit d'enguany!.

-Idò mirau-ho bé senyor dimoni! - manifestà el pagès - pot ser que li tombessin el fruit fa dos dies, però, des de fa un parell de setmanes, ja té el fruit que es collirà amb la nova anyada!.

Per tant no he faltat a la meva paraula.

- Quedarem - va continuar dient el pagès - que lliuraria la meva ànima quan aquest arbre no tengués cap fruit i en té!.

Davant aquesta sortida del pagès, al dimoni no li va quedar mes remei que, amb la cua enmig de les cames, tornar a l'infern amb les mans damunt el cap i de buit.

El pagès continuà amb la seva vida tranquil·la vora la seva família i conreant i cuidant la terra com ho havia fet tota la vida, i amb un bon grapat d'amics a qui les havia resolt la situació econòmica.

L'arbre d'aquest relat és el garrover. Un arbre que quan li tomen el fruit madur ja té a punt el nou fruit de la pròxima temporada. Floreix a finals d'estiu o principis de primavera d'hivern i paral·lelament a la maduració del fruit de l'any anterior.

El garrover pertany a la família de les fabàcies, com les faves, els siurons, les lleties, les mongetes, els pèsols, els cacauets,..., que es desenvolupà en forma arbustiva o d'arbre,

totalment diferent de la forma herbàcia i anual de les altres lleguminoses. És una espècie trioica perquè pot ser d'un sòls sexe, mascle o femella, o bé, hermafrodita. Quan es recullen les garroves madures ja disposa del fruit de la collita següent. És un arbre que no té període de descans entre collita i collita.

El garrover rep el nom científic de *Ceratonia síliqua*. *Ceratonia*, d'origen grec (keras) que significa banya per la forma del fruit, i *siluqua*, d'origen llatí que significa beina de llegum. És un arbre original d'Àsia sud-occidental, que els àrabs expandiren per la riba del mar Mediterrani. La seva resistència a la calor, a la sequera, al sòls àrids i ser de lent creixement són les característiques que més defineixen aquest arbre tan rústic. No disposa de fruits fins els 7 o 8 anys d'estar sembrat i la seva plena productivitat és a partir dels 15 o 20 anys, depèn del tipus de sòl on està sembrat. Està ben adaptat a la humitat ambiental mediterrània i no necessita molta aigua per a sobreviure. Des de Palestina o Síria s'introduí a Egipte, Grècia, Itàlia, Espanya, Portugal i el nord d'Àfrica. Els conqueridors espanyols el dugueren a Amèrica, concretament a Mèxic.

El fruit del garrover és la garrova. Un fruit que creix en beines, llargues, flexibles i no comestibles quan són immadures, semblen faves per mor del seu color i grandària. Però, a diferència de les altres llegums, aquestes beines són comestibles quan maduren, excepte les llavors que forçosament s'han de processar. La garrova madura té un color castany molt fosc, gaire bé negre. La pell exterior es dura per mor de la deshidratació, mentre que la polpa interior és dolceta, tendra i enganxosa que es pot menjar crua només amb l'inconvenient que el sabor és molt fort. Les llavors disposen d'un endosperma interior de color groc que per moltura es converteix en farina (E410) que és emprada per la indústria farmacèutica, cosmètica i tèxtil, també té usos alimentaris com additiu. Les llavors estan recobertes d'un tegument fort que no li permet l'absorció d'aigua, efecte que afavoreix la seva longevitat que després de quatre anys encara es possible una bona germinació. És una estratègia de reproducció. Quan el tegument es romp, per mor de l'acció externa de la calor, el foc o processos digestius d'animals, la llavor està en condicions d'absorbir l'aigua que li permetrà la seva germinació.

Com podem comprovar la garrova té moltes aplicacions, tan per l'alimentació animal i humana, com per a la indústria. Amb la farina de garrova es poden elaborar productes de pastisseria amb i sense gluten: galletes, madritxos, congrets, postres de cullera, ... També es pot consumir directament dissolta dins aigua o llet, com alternativa del cacau o begudes solubles. El seu sabor és agradable perquè és dolç, el color es idèntic però sorprèn perquè no es xocolate. A Múrcia, a l'ermita de la Llum, dins l'entorn natural de El Valle, uns ermitans elaboren unes tablettes fortes com la pedra d'un succedani del xocolate amb la farina de garrova.

La farina de garrova disposa de glucosa, sacarosa i fructosa (30%); pectina, proteïnes, greixos, àcid benzoic i àcid fòrmic, mucíl·lags i tanins. El garroví: galactomananes (90%). Cent grams de farina disposen de 49 grams de carbohidrats, 40 grams de fibra, 4,6 grams de proteïna i 0,7 grams de greix, suposant 220 kcal. Resumint, amb la farina de garrova aconseguirem disminuir l'absorció de lípids i glúcids i disminuir els nivells de sucre en sang deguda a la seva aportació de fibra, i, a més, és prebiòtica, anti-ulcerosa, anti-oxidant i diürètica. Atenció els diabètics, han de consultar al metge si n'han de fer un bon consum.

Una darrera curiositat, les llavors de la garrova reberen inicialment el nom de *Quirat* (quilate) per la seva uniformitat de pes i grossària, essent unitat de volum i pes en el comerç de l'or, de les pedres precioses o de les espècies exòtiques.

Domingo Llull

Cuina sana

Sense greix

Coca de garrova.

Uns postres sorpresa

Preparació: 45 minuts aproximadament

Cocció: 25 minuts

Comensals: 4

Ingredients:

- 1 tassa de farina de garrova
- 1 tassa de farina normal
- 2 cullerades de llevat ràpid en pols
- 2 plàtans madurs
- 1 tassa de bistratxos (o ametlles, nous o cacauets)
- 1 tassa de suc de taronja
- 1/2 tassa d'oli de girasol o oliva
- 1 cullerada de cacau en pols
- 1 culleradeta de canyella en pols
- 1/2 tassa de sucre (normal o integral)

Elaboració:

1. Primerament encalem el forn a 200°C. mentre preparau la massa.
2. Dins un bol esclafau els plàtans juntament amb el sucre. Afegim l'oli i el suc de taronja i ho bateu molt be.
3. Dins un altre bol posau els ingredients secs: farines, canyella, cacau, llevadura, els barregeu molt bé i els incorporeu al primer bol.
4. Remeneu amb suavitat i moviments de baix a dalt la nova mescla. Quan considereu que està ben feta la mescla, incorporeu els fruits secs.
5. Amb una mica d'oli unteu un motlle de forn i a continuació hi trabeu la mescla.
6. Ara disposeu el motlle al forn baixant la temperatura a 150°C.
7. La coca estarà a punt en 25 minuts.
8. Refredar i menjar

Bon profit!!!

Domingo Llull

PER RECORDAR

FINAL DANSES DEL MÓN – MAIG 2004 – POLIESPORTI INCA

FINAL GIMNÀSTICA - MAIG 2007 – POLIESPORTIU INCA

Fotografies i comentaris: Gabriel Pocoví Pou, Pastora